

64

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA din ANDROMEDA

Consiliul astronautic

★★★
★★★

EDITATA DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICA

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA DIN ANDROMEDA

Roman de anticipație

★ ★ ★
★ ★ ★

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
64

Traducerea din limba rusă de:
TATIANA BERINDEI și ADRIAN ROGOZ
Revizia științifică de:
ION MÎNZATU

LUCRĂRI CARE VOR APĂREA ÎN COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

Nr. 65 — *„Nebuloasa din Andromeda"* de I. A. Efremov

Nr. 66 — *„Cîntecul lebedei"* de Ioana Petrescu

Nr. 67 — *„Diavolul din clondir"* de R. L. Stevenson

Pentru a putea răspunde cu promptitudine numeroaselor manuscrise pe care le primim la redacție, rugăm pe toți aceia care ne trimit lucrări spre publicare ca textele lor să fie dactilografiate. De asemenea întrucît planul de apariții al Colecției noastre cuprinde un număr suficient de romane, rugăm pe autori ca povestirile lor să nu depășească o fascicolă (50—55 pagini dactilografiate la două rînduri).

Coperta-desen de: DUMITRU IONESCU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Călătorind prin spațiile cosmice, aproape cu viteza luminii, astronava „Tantra" se întoarce spre Pămînt dintr-o misiune primită din partea Consiliului astronautic, în numele Marelui Cerc (care reprezintă un sistem de comunicații între diferitele lumi locuite din Galaxia noastră).

În acest timp, pe Pămînt, Dar Veter, directorul stațiunilor exterioare ale Marelui Cerc, își predă serviciul noului director, africanul Mwen Mas. Are loc ultima transmisiune dirijată de Veter; la sfîrșitul acesteia sînt recepționate imagini venite de pe epsilon-Tucana, o stea aflată la o depărtare de 300 de ani-lumină. Sînt chipuri de bărbați și femei, foarte asemănători oamenilor, dar de o frumusețe desăvîrșită. Mwen Mas se simte fermecat și tulburat de una dintre aceste femei.

La țărmul mării se întîlnesc Dar Veter, Veda Kong, o cunoscută specialistă în istorie, Ava Eigoro, principala ei ajutoare, psihiatra Evda Nal, Mwen Mas, prietenul său fizicianul Ren Boz, pictorul Kart San și Ciara Nandi, o fată excepțional de frumoasă, ce-i servea drept model. Ava descoperă în fundul mării uriașa statuie a unui cal. Mwen Mas și Ren Boz se sfătuiesc cu Dar Veter cu privire la experimentarea ideii lor de a înfrînge strînsoarea implacabilă a Timpului. Veter recunoaște măreția acestei idei, dar își avertizează prietenii de teribilele primejdii care-i amenință.

În mersul ei, „Tantra" este atrasă de o urlașă stea de fier și coboară pe o planetă a acesteia, unde sînt descoperite alte două astronave: una terestră, „Vela", și una necunoscută de forma unui disc-spirală. După ce-și dau seama că echipajul „Velei" fusese nimicit de un soi de stranii „meduze", membrii expediției „Tantra" încearcă să pătrundă în spiralodisc. În această întreprindere, astronavigatoarea Niza este grav rănită. În cele din urmă, datorită conducerii pricepute a lui Erg Noor, „Tantra" izbutește să scape de sub colosala atracție a stelei de fier, să pornească din nou spre sistemul nostru solar și să ajungă pe Pămînt, unde sînt primiți în triumf. Între Veda Kong și Erg Noor exista cu ani în urmă o legătură de dragoste. Lungul răstimp în care fuseseră despărțiți i-a făcut să-și dea seama că iubirea lor nu era suficient de trainică. În cursul călătoriei sale în cosmos, Erg s-a îndrăgostit de Niza, iar pe Pămînt Veda a legat o mare prietenie cu Dar Veter. Aflînd de întoarcerea „Tantrei", Veter o lasă pe Veda singură pentru a nu-i stînjeni revederea cu Erg. După ce lucrează un timp la o exploatare submarină de titan, Dar Veter e rechemat urgent de Consiliul astronautic din pricina unei catastrofe produse pe satelitul 57.

Folosind instalațiile lui Kor Yull din Tibet, Mwen Mas și Ren Boz întreprind grandioasa lor experiență prin care vor să învingă Timpul, dar totul se termină cu o dezastruoasă explozie.

În așteptarea judecării sale de Consiliul astronautic, Mwen Mas pleacă în Insula Uitării, locul celor stăpîniți de umbrele trecutului. Acolo o cunoaște pe Onar, o fată urmărită de căpetenia unei bande de asasini.

(Continuare din nr. 63)

Mwen Mas făcu o sforțare deznădăjduită ca să se ridice în genunchi, dar o lovitură de picior îl doborî iar la pămînt. Cu hohote triumfătoare de rîs, dușmanii o tîrîră pe Onar jos, pe coasta stîncoasă, și se mistuiră în tufiș, lăsîndu-l pe Mwen Mas lîngă focul stins.

Africanul nu reuși să-și desfacă legăturile decît peste o oră, cînd orice urmărire și încercare de a-i găsi în bezna acelei nopți tropicale ar fi fost inutile... Își mută în altă parte focul pîngărit și la lumina flăcărilor înalte se apucă să-și cerceteze rănile. Nu putea uita ultima privire pe care i-o aruncase fata batjocorită — o privire plină de îngrijorare și de abnegație cum rar puteai întîlni chiar și în Lumea cea Mare.

În acele cîteva ore, savantul surghiunit învățase acolo un vechi adevăr al pămîntului: înțelesese că înțelepciunea e mai mult decît cunoaștere, este o cunoaștere trecută prin focul simțirii. Pentru prima oară în viață, Mwen Mas se gîndi la eroii îndepărtatului trecut, la acei oameni care, în ciuda condițiilor umilitoare, egoiste, animalice în care trăiau, au știut să-și păstreze bunătatea, să dea o exemplară dovadă de răbdare și dîrzenie, să rămînă totuși oameni adevărați. În sufletul său sălășluia acum un puternic sentiment de culpă față de locuitorii din Insula Uitării. Chiar și faptul că ființe de felul lui Onar puteau suferi aici nu reprezenta oare o greșeală de neiertat a Lumii Mari? Dialectica vieții ridică pretutindeni în fața oamenilor contradicțiile sale. Căci iată că și aici, într-un mediu dușmănos și brutal, i-a fost dat să descopere puterea dragostei, devotamentul și duioșia înflorind tocmai pe marginea prăpastiei.

Și Mwen Mas se gîndi aproape cu ură la teoreticienii științei vechi care preziceau că omenirea n-are să devină mai bună în decurs de un milion de ani, sprijinindu-se în afirmația lor pe noțiunea prost înțeleasă a încetinelii cu care speciile se transformă în natură. Dacă acești teoreticieni ar fi avut în ei o mai mare dragoste de oameni și ar fi cunoscut dialectica dezvoltării, o asemenea absurditate n-ar fi putut niciodată să le treacă prin minte, darămite s-o mai și susțină în chip de dogmă științifică...

În dosul umărului rotund al Pidurutalagalei, începură să mijească zorile. Mwen Mas coborî la rîu ca să se spele de noroiul cu care se mînjise în toiul luptei sale nocturne. Dacă era să judece cele întîmplate în mod formal, putea spune că avusese loc o încăierare primitivă între doi masculi pentru o femelă. În realitate însă fusese o mare lecție pe care un om trufaș al Epocii Marelui Cerc o primise din partea vieții!

Pe pășune, îl aștepta păstorul de schimb: Mwen Mas avea două zile libere. Folosi acest timp pentru a o căuta pe Onar în satul ei și în împrejurimi. Dar la toate întrebările lui, oamenii fie că răspundeau

cu un sincer „nu știu", fie că coborau la pămînt priviri care tăinuiau ceva.

Africanul îl revăzu pe uriaș, a doua zi dimineața. Se întoarse simțind în spate privirea lui plină de răutate și ură. Împreună cu el, mai era un tînăr, care-i spuse ceva în șoaptă. Zîmbiră amîndoi, rînjindu-și dinții. Mwen Mas grăbi pasul, vrînd să se apropie de ei și să-i întrebe de Onar. Cei doi dispărură însă într-o clipă într-o trecere întunecoasă dintre clădiri.

În tot restul zilei, Mwen Mas trăi sub impresia apăsătoare a unor ochi nevăzuți care îl urmăreau. Trebuia să se întoarcă la poalele Pidurutalagalei ca să ia provizii de la Direcția Pășunilor.

Umbla cu pași repezi pe drumul bătătorit de care, de-a lungul unui podiș înalt. Ca să ajungă la pășune pe drumul cel mai scurt, trebuia să străbată o coastă păduroasă. Secera îngustă a lunei noi nu putea să-i lumineze calea mai mult ca o oră și jumătate. Iar ca să urce pieptiș pe o cărăruie povîrnită de munte, într-o noapte fără lună, nu era deloc ușor. Mwen Mas se grăbea. Copacii rari și scunzi de pe povîrniș brăzdau cu umbrele lor lungi și negre pămîntul uscat, cenușiu. Mwen Mas umbla, uitîndu-se atent la picioare ca să nu se poticnească de nenumăratele rădăcini mărunte și se gîndea la dușmanul său, conducătorul acelei cete de bătăuși.

În dreapta, în depărtare, acolo unde coasta suia lin și se pierdea în umbră adîncă, un mîrîit amenințător, prelung cutremură pămîntul. Un răcnet gros îi răspunse din stînga, unde luna zugrăvea pe pămînt pete și dungi de lumină. În sunetele acestea era o putere care pătrundea pînă în străfundul sufletului, trezind în el mult uitatele sentimente de frică și de resemnare în fața unei fiare de neînvins. Ca un antidot al străvechii groaze, în inima africanului se aprinse dorința tot atît de ancestrală de a se bate, furia luptei moștenită de la nenumărate generații de eroi anonimi care apăraseră dreptul speciei umane la viață în mijlocul mamuților, al leilor, al urșilor uriași, al taurilor turbați și al nemiloaselor haite de lupi, în istovitoarele zile de vînătoare și în nopțile pline de spaimă în care trebuiau să se apere.

Mwen Mas rămase o clipă în loc, privind în jur cu răsuflarea tăiată. În liniștea nopții nu se mișca nimic; dar de îndată ce făcu cîțiva pași pe cărare, simți deslușit că este urmărit îndeaproape.

Își aminti de cele povestite de Onar despre tigrii uriași care trăiesc tocmai aici, în desișurile de nepătruns ale Pidurutalagalei. Începu să alerge, gîndindu-se totodată ce are de făcut dacă fiarele — în orice caz erau două — se vor năpusti asupra lui.

Să caute scăpare în copacii aceștia mici, pe care tigrul se urcă mai bine decît omul? N-avea nici un sens... Să se apere? Cu ce? În jur nu erau decît pietre. Nu putea nici măcar să-și rupă o ghioagă cumsecade din ramurile acestea, tari ca fierul... Auzind răcnetele fiarelor aproape de tot, în spatele său, înțelese că este pierdut. Ramurile copacilor ce se bolteau deasupra cărării colbăite îl apăsau; în aceste clipe de restriște, ar fi vrut să caute îmbărbătare în adîncurile veșnice ale cerului înstelat. Începu să alerge în salturi mari. Soarta îi părea favorabilă: ieși într-o poiană largă. În mijlocul ei zări o grămadă de pietroaie. Își alese unul colțuros, de vreo 30 de kilograme, și se întoarse spre pădure. Era și timpul. Văzu niște năluci mișcătoare, dungate, care se ițeau printre zăbrelele umbrelor pădurii. Luna atingea acum cu un colț vîrfurile copacilor. Umbrele

lungi se aşterneau în curmezişul poienii. Urmîndu-le ca pe nişte drumuri negre, două feline uriaşe se tîrau spre Mwen Mas. Ca şi atunci, în încăperea subterană a Observatorului din Tibet, africanul simţi apropierea morţii. De astă dată o vedea arzînd ca o văpaie verde în ochii fosforescenţi ai fiarelor. Trase în piept adierea răcoroasă adusă de o pală de vînt, se uită în sus, spre slăvile scînteietoare ale Cosmosului, şi, îndreptîndu-se din spate, ridică deasupra capului pietroiul. Tigrul din stînga era acum la 30 paşi de el. Iată-l cum se lasă pe labele dindărăt şi se încordează, gata să ţîşnească la atac...

— Mai repede! răsună în poiană un strigăt puternic. În spatele lui Mwen Mas, scăpărară din trei părţi flăcările zvîrlite de ţevile aruncătoarelor de grenade. Surprins, scăpă piatra din mînă. Tigrul cel mai apropiat se ridică în două labe, dar grenadele paralizante explodară cu pocnet înăbuşit, ca o bătaie de tobă, şi fiara se rostogoli pe spate. A doua făcu un salt în direcţia pădurii. De acolo, se mai arătară alte trei siluete de oameni călări. O grenadă de sticlă cu puternică încărcătură electrică se sparse în capul tigrului, care se prăbuşi cu botul său greu în iarba uscată.

Unul dintre călăreţi se apropie. Niciodată pînă atunci nu i-au părut lui Mwen Mas atît de frumoase hainele de lucru ale oamenilor din Lumea cea Mare — pantalonii mai scurţi de genunchi şi cămaşa larg deschisă la guler, cu două buzunare la piept, din pînză groasă de in artificial de culoare albastră.

— Nu eşti rănit, Mwen Mas?

Cum să nu recunoască glasul melodios care în momentul acela părea atît de îngrijorat! Ciara Nandi!! Uitînd să răspundă, africanul rămase încremenit pînă cînd fata sări jos din şa şi alergă spre el. În urmă-i veneau cei cinci însoţitori pe care pînă atunci Mwen Mas nici nu apucase să-i vadă bine. Secera îngustă a lunei se ascunsese îndărătul pădurii, vîntul se domolise, şi întunericul înăbuşitor al nopţii toride învăluia pădurea şi poiana. Mîna Ciarei căută braţul lui Mwen Mas. Acesta îi apucă încheietura subţire şi lipi palma fetei de pieptul său musculos, care se zbătea cu putere. Cu vîrful degetelor, Ciara îl mîngîie lin, şi această uşoară atingere risipi asupra lui Mwen Mas o linişte încă necunoscută.

Unul dintre salvatorii săi, un bărbat de statură mijlocie, după toate aparenţele conducătorul cetei, scoase de la oblîncul şeii o lanternă de semnalizare şi o îndreptă spre cer. Mwen Mas îşi dădu seama că noii veniţi aşteaptă un aparat de zbor. Toţi cinci erau băieţi tineri, colaboratori ai detaşamentului de nimicire, care-şi aleseseră drept una dintre ispràvile lui Hercule lupta cu animalele vătămătoare din Insula Uitării. Ciara Nandi li se alăturase, spre a-l găsi pe Mwen Mas.

— Te înşeli dacă ne crezi chiar atît de perspicace, spuse conducătorul grupului după ce se instalară cu toţii în jurul focului, iar Mwen Mas începu să le pună inevitabilele întrebări. Am fost ajutaţi de o fată cu un nume împrumutat din antichitatea greacă...

— Onar! făcu Mwen Mas.

— Da, Onar. Cunoaştem aventura dumitale de pe păşune. După ce fusese făcută prizonieră, Onar a izbutit să afle că o cauţi şi că au hotărît să arunce asupra dumitale nişte tigri atunci cînd te vei întoarce pe podiş. Evadînd, a gonit pînă la noi cale de 40 de kilometri, şi, după cum vezi, abia am reuşit să sosim la timp. Din feri-

cire, *detaşamentul nostru era cantonat în apropiere, lingă povîrnişul* de nord-est al acestui munte. Curînd trebuie să treacă pe aici un helicoplan de marfă şi cu el vom expedia intr-o rezervaţie pe duşmanii dumitale, temporar paralizaţi.

— Şi ce se va intimpla cu Fraţii-Tigri?

Băiatul *ridică din sprincene.*

— Aceasta depăşeşte competenţa noastră. Capul tuturor răutăţiior pare a fi individul pe care l-ai bătut. Are in el mult prea multă energie şi puteri prost dirijate.

Mwen Mas fu de acord.

— *In această problemă va hotări consiliul local, urmă tinărul.* Cunosc un caz petrecut cu un atlet extrem de brutal care işi uitase indatoririle sociale. I s-a făcut o injecţie care să-i micşoreze energia vitală şi astfel să-i reducă forţa fizică la nivelul slabei lui voinţe şi al insuficientei lui raţiuni. Devenind pentru o perioadă de trei ani *un* om *slab,* a *invăţat foarte multe... Tot astfel il* vor *reeduca şi* pe duşmanul dumitale. Dar aceasta se va intimpla numai in cazul cind povestea cu Fraţii-Tigri s-ar dovedi că nu-i decit o legendă. Dacă ei insă au săvirşit, intr-adevăr, crime, zilele lor sint numărate...

Un vuiet puternic, trepidant il întrerupse pe tinăr. De sus cobora încet un aparat masiv şi negru. O lumină orbitoare se revărsă asupra intregului cuprins Dungatele feline fură inchise în nişte containere, apoi aeronava, abia vizibilă in intuneric, dispăru, lăsînd din nou poiana scăldată in lumina blîndă a stelelor. Împreună cu tigrii plecă şi unul dintre cei cinci tineri; roibul acestuia îi rămase lui Mwen Mas.

Africanul şi Ciara călăreau acum alături. Drumul cobora spre valea rîului Galle, la vărsarea căruia, pe litoral, se afla o staţiune medicală şi baza detaşamentului de nimicire.

— E prima oară de cind sint in insulă că mă îndrept spre mare fără să-mi fie sufletul sfişiat de nostalgie, spuse Mwen Mas rupind tăcerea. Pină acum mi se părea că pentru mine marea este o barieră care mă desparte pe vecie de lumea mea.

— Insula a reprezentat pentru dumneata o şcoală nouă! spuse Ciara şi in glasul ei era şi intrebare, şi bucurie.

— Da. Într-un termen foarte scurt, am trecut aici prin multe şi la şi mai multe am reflectat, pentru că toate aceste ginduri mă frămintau de mult...

Şi Mwen Mas ii *împărtăşi* vechile sale *temeri, părerea că omenirea* se dezvoltă mult prea raţional, prea tehnic, repetind greşelile antichităţii. bineinţeles intr-o formă mai puţin hidoasă. Lui i se păruse că pe planeta epsilon-Tucana o umanitate asemenea nouă şi tot atit de *frumoasă avusese mai multă grijă de perfecţionarea laturii emoţionale* a psihicului.

— Şi eu am suferit din pricina sentimentului provocat de o lipsă de armonie cu viaţa inconjurătoare, răspunse Ciara Nandi după o clipă de tăcere. Eu personal visam la o epocă bogată in forţe şi senti*mente proaspete, elementare, visam* la *un ev al Erosului, aşa cum mai* fusese o dată in străvechea regiune a Mediteranei. Şi de aceea intotdeauna m-am străduit să trezesc in spectatorii mei adevărata putere a sentimentelor... Dar mi se pare că pină la urmă nu m-a înţeles cu adevărat decit Evda Nal!

— *Te înţeleg perfect! adăugă grav africanul, care-i povesti cum* îi apăruse ea in ipostaza fetei arămii din Tucana. Ciara îşi ridică spre

ei fața și, în lumina sfioasă a zorilor care începeau să mijească, Mwen Mas văzu niște ochi atît de mari și de adînci, încît simți că amețește.

— Am rămas în urmă! strigă Ciara dînd frîu liber calului, care se avîntă îndată înainte. Africanul o ajunse din urmă, și amîndoi porniră în galop. Observîndu-i pe tinerii lor tovarăși de drum, își struniră caii. Ciara se întoarse spre Mwen Mas.

— Dar fata aceasta, Onar... ce are să se întîmple cu ea? O putem lua în lumea noastră?

Mwen Mas clătină posomorît din cap:

— În afară de cei care au fost în mod special surghiuniți aici, nimeni nu-i oprit să se întoarcă...

— Ea vrea să rămînă un timp la stațiune, apoi să plece pe Insula Mamelor.

— Foarte bine. În sufletul ei, Onar poartă o lume nouă și acolo va lucra în folosul acestei lumi...

Ciara își încruntă sprîncenele: pasărea avîntată deasupra ochilor ei deveni pescăruș.

— Dar dumneata n-ai să-ți părăsești stelele?

— Îmi voi urma chemarea, oricare ar fi hotărîrea consiliului. Dar întîi trebuie să scriu o carte, o carte despre...

— Stelele sufletelor omenești?

— Ce frumos ai spus asta, Ciara! Marea lor varietate, față de care pînă și lumea stelelor pare săracă, îți taie răsuflarea...

Mwen Mas tăcu prinzînd privirea fetei care-i zîmbea cu drag:

— Nu ești de părerea mea?

— Sigur că sînt! Mă gîndeam la experiența pe care ai făcut-o, din ardoarea de a le dărui oamenilor lumea în toată plinătatea ei. Aici și dumneata ești mai curînd artist decît savant.

— Dar Ren Boz?

— Cu el e altceva. Pentru dînsul, experiența aceasta a reprezentat un pas pe drumul cercetărilor sale — un drum plin și el de abnegație, dar pentru necesitățile științei.

— Îmi dai dar dreptate, Ciara!?

— Pe deplin! Și sînt convinsă că la fel ar proceda foarte mulți oameni, majoritatea!

Mwen Mas mută dîrlogii în mîna stîngă, iar dreapta i-o întinse Ciarei. Astfel, mînă în mînă, intrară în micul orășel al stațiunii.

*

Valurile Oceanului Indian se spărgeau de faleză. În vuietul lor ritmic, Mwen Mas părea că distinge cadența bașilor din simfonia lui Zig Zor închinată vieții care se avîntă în Cosmos. Și nota dominantă — nota fundamentală a naturii pămîntene: un fa albastru — răsuna deasupra mării, făcînd să vibreze în sufletul aceluia care o asculta corzile cele mai profunde și îngăduindu-i să se contopească cu natura care l-a zămislit.

Marea era transparentă și strălucitoare, curățită de toate spaimele trecutului: de rechinii rapaci, de peștii otrăvitori, de moluște și meduze, după cum și viața omului contemporan fusese purificată de răutățile și temerile veacurilor apuse. Și totuși, undeva în necuprinsele întinderi ale oceanului, mai erau încă colțișoare tainice în care mai încolțea sămînța vieții dăunătoare, și numai vigilența detașamentelor de nimicire putea asigura securitatea și puritatea apelor oceanului.

Nu se întîmplă oare același lucru cînd într-un suflet tînăr și neîntinat răsar deodată îndărătnicia răutăcioasă, trufia neroadă sau egoismul animalic? Atunci cînd eul omului nu se supune înțeleptei autorități a societății, ci se lasă condus de ambiții întîmplătoare și de pasiuni personale, curajul se transformă în bestialitate, spiritul creator în viclenie și cruzime, iar devotamentul și abnegația se pun în slujba tiraniei, a cruntei exploatări și a batjocoririi celorlalți. Și cît de subțire este pojghița de disciplină și de cultură socială care acoperă negrele abisuri ale psihicului. Se sfîșie atît de ușor! O generație-două de viață imorală, și omul devine un conducător al Fraților-Tigri. Mwen Mas avusese parte să vadă chipul acestei fiare aici, pe Insula Uitării. Dacă n-ai stăpîni-o, ci i-ai da frîu liber, pe dată ar înflori o monstruoasă tiranie, care ar călca în picioare întreaga umanitate...

— N-ai voie să te cufunzi în gînduri pesimiste! se auzi din spatele său glasul Ciarei. Pictorul Kart San spune că înțelepciunea este o îmbinare de cunoștințe și de sentimente.

Și, lepădîndu-și în mers pelerina de baie, îi strigă: „Să fim deci înțelepți!".

Și, trecînd în goană prin fața africanului, Ciara se aruncă de pe faleză în adîncurile clocotitoare ale mării. Mwen Mas o văzu sărind înainte, dîndu-se lin peste cap cu brațele aruncate înlături, ca o pasăre în zbor, și dispărînd apoi în valuri.

Tinerii din detașamentul de nimicire ce se-mbăiau pe mal încremeniră. Mwen simți fiori de admirație, aproape de spaimă. Avusese o senzație asemănătoare privind minunata lume de pe epsilon-Tucana. Nu sărise niciodată pînă acum de la o asemenea înălțime amețitoare. Acuma însă, dezbrăcîndu-și hainele, păși fără frică pe marginea prăpastiei. Gîndindu-se mai tîrziu la această clipă, avea să-și spună că fata i se păru atunci o făptură legendară, căreia totul îi era îngăduit. Și dacă îi era îngăduit ei, trebuia să-i fie îngăduit și lui!

Deasupra viitoarelor talazuri se ridică strigătul de avertizare al Ciarei, dar Mwen Mas nu-l mai auzi. Zborul dură minunat de mult. Iscusit în arta săriturilor, Mwen Mas se cufundă în apă cum trebuie, afundîndu-se la o mare adîncime. Marea era atît de transparentă, încît fundul îi păru primejdios de aproape. Își arcui trupul și, în aceeași clipă, primi din pricina inerției o lovitură atît de puternică, încît totul încetă să mai existe pentru el. Proiectat la suprafața apei ca o rachetă, se răsturnă pe spate legănîndu-se pe valuri. Dezmeticindu-se, o văzu pe Ciara Nandi, care se apropia de el înot. Spaima îi pălise pentru prima oară bronzul arămiu al feței. În ochii ei citi în același timp mustrare și admirație.

— De ce ai făcut asta? întrebă ea în șoaptă.

— Ca să fac ca dumneata. Te voi urma oriunde!... Ca să construim un epsilon-Tucana pe pămîntul nostru!

— Și te vei înapoia cu mine în Lumea cea Mare?

— Da!

Mwen Mas se întoarse cu fața în jos ca să înoate mai departe și scoase un strigăt de uimire. Limpezimea extraordinară a apei ce-i jucase adineauri o farsă atît de neplăcută era și mai mare aici, departe de mal. Ciara și cu el păreau că plutesc la o înălțime amețitoare deasupra fundului pe care, ca prin aer, îl vedeau în cele mai mici amănunte în apa nespus de curată. Se simți pătruns de glorioasa îndrăzneală a oamenilor care au izbutit să depășească limitele atracției te-

restre. Aceeaşi senzaţie de nemărginit curaj şi de triumf o dădeau şi zborurile peste ocean pe timp de furtună, şi săriturile în spaţiile negre ale Cosmosului de pe sateliţii artificiali.

Dintr-o mişcare, Mwen Mas se apropie de Clara şoptindu-i numele şi citind în ochii ei cutezători şi puri răspunsu-i fierbinte. Miinile şi buzele lor se impreunară deasupra abisului de cristal...

CAPITOLUL 9

CONSILIUL ASTRONAUTIC

Erg Noor mergea agale cu picioarele desculţe pe iarba umedă şi moale. În faţă, sub streaşina pădurii, peretele des şi verde al cedrilor se impletea cu coloanele de fum ale arţarilor desfrunziţi de toamnă. Aici, in acest imens parc natural, omul nu intervenea cu nimic in orinduirea firii. Desişul de ierburi inalte crescute in voie, cu mireasma lor amestecată şi contradictorie, îşi avea farmecul său. Un grangur galben se aşeză pe o cracă şi zvirli un fluierat batjocoritor şi plin de ingimfare. Deasupra copacilor, o aripă lată de nori străvezii argintea cerul albastru, senin. Erg Noor se afundă in umbra pădurii, plină de mirosul piparat al cetinei de cedri şi al răşinei, o străbătu şi sui un deal, ştergindu-şi fruntea transpirată. Briul rezervaţiei care inconjura clinica de neurologie nu era prea lat, şi Erg Noor ieşi in curind la drumul mare. În dreapta curgea un riu, in care se revărsa în cascadă apa unor bazine din sticlă opalescentă. Bărbaţi şi femei în costume de baie ieşiră de după o cotitură şi porniră in fugă pe o alee, mărginită de şiruri de flori multicolore ce se legănau in bătaia vintului. Apa nu putea să fie prea caldă, dar ei se aruncară voioşi in bazine, dindu-şi ghes, rizind şi glumind, şi porniră in josul cascadei. Erg Noor zimbi fără să vrea: undeva, la o uzină sau la o fermă din apropiere venise ora pauzei de prinz. Niciodată încă planeta natală nu i se păruse atit de minunată acestui astronaut, care-şi petrecuse cea mai mare parte din viaţă în spaţiul restrins al unei astronave. Îşi simţea inima cuprinsă de recunoştinţă faţă de natură, faţă de oamenii care luau parte la opera de salvare a iubitei lui. La indemnul medicilor, Erg şi Niza hotăriseră să plece la un sanatoriu de neurologie din regiunea polară. Tinăra fată se insănătoşise pe deplin din momentul cind paralizia fusese invinsă prin inlăturarea frinării, care survenise in scoarţa creierului in urma descărcării antenelor inspăimintătoarei cruci. N-a mai fost nevoie decit să i se restabilească vechea-i energie, slăbită in urma indelungatului somn cataleptic. Niza trăia şi era sănătoasă! Lui Erg Noor i se părea că ori de cite ori se va gindi la acele clipe sufletul său avea să tresalte de bucurie.

Văzu o siluetă singuratică de femeie care venea cu paşi repezi in intimpinarea lui, dinspre bifurcarea drumurilor. Ar fi recunoscut-o dintr-o mie: era Veda Kong, Veda care mai inainte ocupase un loc atit de mare în sufletul lui pină cînd şi-au dat seama amindoi că drumurile li se despart.

Faţa atit de cunoscută a Vedei il uimi pe Erg Noor prin asemănarea cu faţa Nizei. Acelaşi oval ingust cu ochi depărtaţi şi fruntea inaltă, cu sprincenele lungi şi bine desenate, aceeaşi expresie de dulce ironie în colţurile gurii destul de mari. Veda privea însă totdeauna drept în faţa ei cu ochi ginditori, în timp ce căpşorul îndărătnic al

Nizel Krit ba se înălța intr-un avint tineresc, ba își lăsa fruntea in jos, încruntindu-și adesea sprincenele în fața vreunul obstacol.

— Mă studiezi? Se miră Veda. Este ceva nou pentru mine...

Intinse miinile spre Erg Noor, care i le luă și-și lipi obrajii de palmele el. Veda tresări infiorată și-și retrase miinile. Astronautul schiță un zimbet palid.

— Voiam să le aduc omagiul meu de recunoștință acestor miini. care au luptat ca s-o salveze pe Niza... Știu totul! Era nevoie de cineva care să facă în permanență de gardă lingă ea și tu ai renunțat la o expediție interesantă. Două luni de zile!...

— N-am renunțat, ci doar am aminat-o așteptînd sosirea „Tantrei". Și așa întirziasem. Și apoi Niza ta este minunată! Semănăm ca două surori, numai că ea este o adevărată tovarășă de viață pentru un invingător al Cosmosului și al stelelor de fier...

— Veda!...

— *Nu glumesc, Erg! Nu simți oare că n-a venit încă timpul să* glumim? Trebuie mai întii să lămurim lucrurile.

Umblau alături pe drumul pustiu și tăceau. In cele din urmă, Erg Noor vorbi din nou.

— Și cine este el, adevăratul ales al *inimii tale?*

— Dar Veter.

— *Fostul director al stațiunilor exterioare! Nu mi-l pot închipui* pe Dar Veter decît în mijlocul ocupațiilor lui și cred că și el este un pătimaș visător al Cosmosului...

— Ai dreptate. Un visător ce trăiește cu gindul la stele, dar care totuși a știut să îmbine pasiunea pentru stele cu dragostea pentru Pămintul vechiului plugar. Este un om de știință cu miini de simplu meșter.

Erg Noor aruncă instinctiv o privire spre mîna lui ingustă cu degetele lungi și ferme, de matematician și muzicant.

— Dar iată că drumurile noastre se despart! ii spuse deodată Veda. La revedere, Erg. Unde ne revedem? Sau, poate, nu ne mai intilnim pînă in clipa decolării noii tale nave?

— Nu, Veda! Niza și cu mine plecăm pe trei luni de zile la un sanatoriu polar. Vino la noi și adu-l și pe Dar Veter. Nu uita: ne găsești la sanatoriul „Zorile albe", în Țara lui Graham.

— Bine, Erg, vom veni. Bineînțeles dacă Dar Veter nu trebuie să plece imediat să construiască noul satelit 57. Probabil că a fost prevăzută și o perioadă de pregătire a materialelor...

— Halal pămintean ți-ai mai ales! Un an întreg va petrece în cer!

— Lasă ironiile! Este un cer cu mult mai apropiat decit spațiile tale neînchipuit de îndepărtate care... ne-au despărțit.

Veda își luă rămas bun de la Erg și porni cu pași grăbiți spre șoseaua principală pe care circulau electrocarele. Erg Noor o urmări din ochi pînă în clipa cînd șoferul-robot opri mașina care se apropiase, și rochia roșie a Vedei dispăru în spatele ușii.

*
* *

Asemenea Consiliului Economic, care reprezenta creierul central al planetei, Consiliul Astronautic dispunea de mult de un sediu propriu pentru sesiuni științifice.

Ciara Nandi nu pătrunsese incă niciodată in incinta consiliului.

însoţită de Evda Nal intră emoţionată în sala cea mare de formă ovoidală, cu tavanul boltit parabolic şi cu rînduri de bănci în elipsă. Plafonul era scăldat într-o lumină atît de strălucitoare şi de transparentă de parcă ar fi fost culcasă de pe o altă stea mai luminoasă decît Soarele. La un capăt al ciudatei săli, pe o estradă înaltă, se aflau ecranele de demonstraţie, tribuna şi fotoliile membrilor consiliului care conducean şedinţa. Panourile de aur mat ale pereţilor aveau pe ele hărţi planetare în relief. în dreapta se aflau hărţile planetelor din sistemul solar, în stînga ale planetelor celor mai apropiate stele pe care le studiaseră expediţiile iniţiate de consiliu. Pe un alt perete se vedeau desenate în culori luminiscente schemele sistemelor stelare locuite şi pe care le trimiseseră, prin Marele Cerc, savanţii constelaţiilor învecinate.

Atenţia Ciarei fu atrasă de un tablou vechi, înnegrit şi, probabil, restaurat de mai multe ori, fixat pe un mare panou, deasupra tribunei. Un cer vînăt închis ocupa toată partea de sus a uriaşei pînze. *Mica seceră a unei Lune stranii cernea o lumină lividă peste cîrma* unei astronave antice, înclinată neputincios în sus şi profilată pe zarea sîngerie a crepusculului. Într-acolo porneau nesfîrşite şiruri de plante albastre urîte şi atît de uscate şi tari încît păreau metalice. Înfundîndu-se la fiecare pas în nisip, înainta cu greu un om îmbrăcat în haine de protecţie. Se uita înapoi la nava sfărîmată şi la trupurile neînsufleţite ale tovarăşilor săi. În ochelarii măştii lui nu se oglindeau decît reflexele roşiatice ale apusului, şi totuşi, folosind un artificiu inedit, pictorul reuşise să exprime prin jocul acestor reflexe nemărginita deznădejde a omului rămas singur într-o lume străină. Pe o moviliţă din dreapta, pe nisip, se tîra o făptură informă şi dezgustătoare...

După ce se aşeză lîngă Evda, Ciara observă că scaunele şi pupitrele erau executate dintr-un lemn african natural, cenuşiu, cu luciri de coral. Aceste lucruri erau şi ele amintiri ale trecutului. Acum nimeni n-ar mai fi cheltuit atîta muncă pentru obiecte care puteau fi turnate şi ş'efuite în cîteva minute.

Ca în totdeauna, se adunase multă lume, cu toate că teleemiţătoare puternice urmau să transmită pe cuprinsul întregii planete imaginea exactă a tot ce avea să se întîmple aici. Secretarul consiliului, Mir Om, făcea de obicei scurte comunicări cu privire la problemele şi informaţiile cele mai importante intervenite în intervalul scurs de la ultima şedinţă.

Examinînd sala şi citind cuvintele învăţaţilor celebri înscrise sub hărţile planetelor, Ciara scăpă prima comunicare. Cel mai mult îi plăcuse cele însemnate sub harta lui Jupiter, prin care oamenii erau invitaţi să scruteze cu atenţie fenomenele naturii. „Priviţi ! De pretutindeni ne înconjoară fapte neînţelese ; ele ne bat la ochi, ne strigă în urechi, dar noi nu vedem, nici nu auzim ce descoperiri mari se ascund în formele lor neclare. Pur şi simplu nu putem să ridicăm cortina necunoscutului ; abia în urma unei munci stăruitoare, a unor rătăciri penibile, începem să prindem sensul cel adevărat. De aceea nu vă feriţi de ceea ce vi se pare la început nefolositor, neînţeles, inexplicabil"...

Deodată, la tribună se observă o animaţie, iar lumina din sală se întunecă. Vocea puternică şi calmă a secretarului consiliului tremura de emoţie:

— Veți vedea îndată un lucru care, cu cîteva veacuri mai înainte ar fi părut cu neputință: o fotografie a Galaxiei noastre luată din afara ei. Acum un minut și jumătate după timpul galactic *, adică cu peste o sută cincizeci de milenii în urmă, locuitorii sistemului planetar... (Ciara scăpă un șir de cifre care nu-i spuneau nimic)... din constelația Centaurului au trimis în acest scop un mesaj către Marele Nor al lui Magellan**, despre care știm că e populat de lumi cu ființe cugetătoare, în stare să stabilească prin Marele Cerc o comunicație cu Galaxia noastră. Încă n-am putut stabili punctul exact în care se află acest sistem planetar magellanian, dar am primit și noi fotografia Galaxiei transmisă în urma rugăminții celor din Centaur. Iată această fotografie!

Pe un ecran uriaș apăru o îngrămădire stelară ce se îngusta înspre capete și din depărtări împrăștia o lumină argintie. Bezna adîncă a spațiului cosmic învăluia marginile ecranului; tot atît de întunecate erau și golurile dintre ramurile spirale, destrămate la extremități. Inelul de îngrămădiri globulare, cele mai vechi sisteme stelare din Universul nostru, răspîndea o lumină palã. Cîmpuri stelare plane alternau cu nori și dîre de materie neagră, răcită. Fotografia fusese luată dintr-un unghi incomod: Galaxia era văzută foarte pieziș și de sus, astfel încît nucleul central abia dacă mai apărea, ca o masă incandescentă în relief, în mijlocul unei lentile înguste. Probabil că, pentru a ne putea forma o noțiune completă despre sistemul nostru stelar, ar fi trebuit să cerem fotografii din partea unor Galaxii mai îndepărtate ***, situate și mai sus pe latitudinea galactică. Dar pînă acum, în decursul celor cîteva sute de mii de ani de cînd există Marele Cerc, nici o altă Galaxie în afară de Marele Nor al lui Magellan n-a dat vreun semn care să permită ipoteza existenței unei vieți cugetătoare...

Pămîntenii nu-și mai puteau lua ochii de pe ecran. Pentru prima oară, omul avea prilejul să contemple de la depărtări colosale propriul său univers stelar.

Ciarei i se părea că întreaga planetă privește cu răsuflarea tăiată Galaxia lor, reprodusă de milioane de ecrane orișiunde existau insulițe de viață umană...

— Am terminat cu noutățile primite de observatorul nostru prin Cerc, spuse din nou secretarul. Să trecem acum la proiectele care urmează să fie dezbătute pe larg.

Propunerea lutei Gay de a se crea în jurul lui Marte o atmosferă artificială, proprie respirației, producîndu-se cu ajutorul unor instalații automate gaze ușoare din minereuri, a fost recunoscută ca interesantă, întrucît la baza ei se află calcule dintre cele mai serioase. E drept că nu se va putea obține o atmosferă în sensul terestru al cuvîntului; va rezulta însă un aer suficient de bun pentru

---

* Galaxia noastră se rotește în jurul axei sale în aproximativ 144.000.000 de ani tereștri; acest interval de timp a fost ales ca zi galactică. În consecință, un minut galactic reprezintă a 1.440-a parte dintr-o zi galactică, adică aproximativ 100.000 de ani tereștri (N. R.).

** Sistem stelar extragalactic cel mai apropiat de noi. Se află situat la nordul Galaxiei noastre, la 72.000 ani-lumină (N. R.).

*** În afară de Norul lui Magellan, Galaxia externă cea mai apropiată de Calea Lactee se află la peste 600.000 ani-lumină. (N. R.)

a asigura respirația și termoizolația coloniilor noastre. La timpul său, aproximativ cu două mii de ani în urmă, după ce pe Venus au fost descoperite mari rezerve de materie primă nucleară, au fost puse în funcțiune instalații automate pentru saturarea atmosferei cu oxigen. Ele au dat posibilitatea să se aclimatizeze acolo plante cu schimburi de carbon și acum cantitatea de oxigen de pe Venus sporește în cantități colosale. Încă patru milenii și vom pregăti o planetă bună să fie locuită de oameni.

Secretarul puse deoparte fila de metal și zîmbi prietenos. Pe rîndul de scaune cel mai apropiat de tribună apăru Mwen Mas in haine roșii închise, mohorît, solemn și calm. Ridică deasupra capului mîinile împreunate în semn de respect față de adunare și se așeză.

Secretarul *coborî de la tribună*, cedind locul său unei tinere femei cu părul de aur și ochi verzi, parcă mirați. Stînd în picioare în fața tribunei, președintele cosiliului spuse:

— De obicei anunțăm noi înșine noile propuneri primite. De data aceasta, veți asculta un studiu aproape terminat care ne deschide vaste perspective. Autoarea Iva Djan va supune meditației dumneavoastră datele principale ale lucrării ei.

Cu glasul înăbușit de emoție, Iva Djan începu să-și citească raportul. Servindu-se de expresii precise și definiții clare, aminti faptul de mult cunoscut că vegetația continentelor sudice se deosebește prin nuanța albăstruie a frunzișului ei. Această culoare e specifică vechilor forme ale plantelor terestre. După cum au dovedit cercetările întreprinse asupra vegetației altor plante frunzișul albastru este caracteristic fie pentru atmosferele mai străvezii decît aceea terestră, fie în condițiile unor radiații ultraviolete mai dure decît ale Soarelui nostru. Se cunoaște și faptul că, aproximativ cu șase milioane de ani înainte. Soarele suferise o pronunțată modificare a radiației sale, proces care a durat peste un milion de ani. Atunci au apărut plantele albastre, culoarea neagră de protecție la animalele din spațiile descoperite, ouăle negre la păsările ce nu-și ascund cuibul. S-a observat de asemenea mai de mult că aceste fenomene au fost mai pronunțate pe continentele australe, ceea ce n-ar putea fi explicat decît prin condițiile unei puternice deplasări a axei Pămîntului*, Totuși a rămas nelămurită ciudata coincidență dintre modificarea radiațiilor solare și înclinarea axei planetare. Acum, după experiența lui Mwen Mas și Ren Boz, a devenit evident că în clipa cînd Soarele a început să treacă într-o clasă spectrală superioară**, s-a modificat și regimul gravitațional al Pămîntului ***, fapt de care s-a resimțit și stabilitatea ro-

---

* S-a constatat că atunci cînd Pămîntul se află cel mai aproape de Soare, axa terestră e astfel înclinată încît emisfera australă e aproape în întregime expusă iradierii solare. Din această cauză, flora și fauna Pămîntului sînt mai influențate de iradierile solare în regiunile sudice, și astfel, cunoscînd schimbările survenite în aceste regiuni, putem deduce deplasările axei terestre. (N. R.).

** Cu cît o clasă spectrală e mai înaltă, cu atît astrul respectiv e mai bătrîn, adică radiază energie mai puțină. (N. R.).

*** Primind o cantitate mai mică de energie solară și pierzînd el însuși energie prin radiere, Pămîntul s-a contractat. Astfel, micșorîndu-și masa, gravitatea lui a devenit și ea mai mică. (N. R.).

tației sale. Timp de mai multe veacuri, geologii s-au certat cu astronomii pînă cînd, în sfîrșit, aceștia din urmă au fost siliți să recunoască faptul că, în decursul evoluției geologice, viteza de rotație a planetei noastre a trecut printr-o serie de salturi, care au avut un efect indiscutabil asupra stabilității axei terestre și distribuirii zonelor climatice...

Iva Djan tăcu. Un grup de șase oameni așezați în centrul sălii o salutară intinzind înainte miinile impreunate. Obrajii tinerei femei se aprinseră:

— Ceea ce mi-a determinat hotărirea a fost fapta voastră măreață, urmă vorbitoarea adresindu-se celor șase oameni, in care toți cei de față ii recunoscuseră pe eroii expediției pe Uranus. Am ajuns la convingerea că „oamenii" ce aparținuseră imemorialei civilizații de pe Uranus, descoperită de voi, reușiseră să mute axa planetei lor paralel cu orbita și astfel au făcut-o să ia o poziție optimă din punct de vedere al condițiilor de luminare. Cu aproximativ două sute de milioane de ani in urmă, și Pămintul nostru se rotea asemenea lui Uranus, cu ecuatorul aproape perpendicular pe orbită. Experiența lui Ren Boz a demonstrat posibilitatea inversiunii cimpului gravitațional in cel de-al doilea aspect al său, de cimp electromagnetic, cu următoarea polarizare * in direcțiile acestea...

Figurile de pe ecran se alungeau și se roteau... Referenta urmă:

— În asemenea condiții rotația Pămintului, pierzindu-și stabilitatea, poate fi mult încetinită, iar axa terestră întoarsă in poziția dorită.

Pe o fișie de sticlă de sub ecran treceau acum șiruri de parametri calculați cu ajutorul mașinilor. Și aceia care erau în stare să descifreze aceste simboluri se convingeau de seriozitatea proiectului prezentat de Iva Djan.

— Mai complexă, urmă tinăra femeie, este problema restabilirii sau mai degrabă a măririi vechii viteze de rotație, căci aceasta constituie condiția fundamentală a succesului. In noua poziție a axei nu vom putea spori accelerația planetei recurgind la intensificarea cimpului gravitațional al Soarelui. Dar... pe ecran apărură alte desene — iată rezultatele unui calcul provizoriu privind condițiile în care se rotește Uranus. Această planetă, cu un diametru de 51.000 km, are o rotație cu mult mai rapidă decit a Pămintului: ziua și noaptea ei laolaltă durează ceva mai puțin de 11 ore terestre. In urma analizei făcute de mine, a reieșit că forța care determină rotația lui Uranus este subordonată celei de-a cincea legi a mișcării ritmice în spirală. Aplicînd această lege in cazul nostru, obținem o forță de rotație a cimpului care nu întrece prea mult posibilitățile aparatului creat de Ren Boz.

Iva Djan opri mișcarea desenelor și a simbolurilor, își înclină ușor capul și cobori de la tribună. Ascultătorii schimbau intre ei priviri pline de interes și discutau în șoaptă.

— Sinteți de părere ca problema să fie pusă la vot? întrebă Grom Orm.

Drept răspuns, se aprinseră nenumărate luminițe verzi.

— Atunci să incepem! spuse președintele virîndu-și mina sub

---

* Polarizare = dirijarea intr-o direcție a unor vectori haotic distribuiți în spațiu (N. R.).

pupitrul său. Acolo se aflau cele trei butoane de semnalizare pentru mașina de calculat. Cel din dreapta însemna „da", cel din mijloc „nu", iar cel din stînga abținere. Fiecare membru al consiliului făcu același lucru, trimițînd un semnal pe care ceilalți nu-l puteau vedea. Evda și Ciara apăsară și ele pe butoanele lor. O mașină specială numără părerile ascultătorilor.

Peste cîteva clipe, pe ecranele de demonstrație se aprinseră niște semne mari. Se hotărîse ca problema să fie discutată pe întreaga planetă.

La tribună urcă însuși Grom Orm:

— Din *motive pe care vă rog să-mi permiteți* a vi le *tăinui* deocamdată, trebuie să examinăm mai întîi fapta fostului director al stațiunilor exterioare Mwen Mas și abia pe urmă să rezolvăm problema celei de-a treizeci și opta expediții astrale. Aș vrea să știu dacă consiliul este de acord.

Răspunsul unanim fu dat prin aprinderea luminilor verzi.

— Știe toată lumea în amănunt ceea ce s-a întîmplat?

Urmă o nouă cascadă de lumini verzi.

— Aceasta ne permite să accelerăm discuția. Rog pe fostul director Mwen Mas să expună motivele ce l-au îndemnat să comită o faptă ale cărei urmări au fost atît de funeste. Fizicianul Ren Boz, care fusese grav rănit, încă nu s-a vindecat pe deplin, astfel încît nu l-am putut chema ca martor. Nu este supus răspunderii.

Grom Orm observă lumina roșie aprinsă la locul Evdei Nal:

— Supun în atenția consiliului! Evda Nal dorește să adauge ceva la comunicarea ce-l *privește* pe Ren Boz.

— Nu vreau decît să spun că aș dori să vorbesc în locul său.

— Motivul?

— Il iubesc!

— Vă dau cuvîntul după Mwen Mas.

Evda Nal stinse semnalul roșu și se așeză. La tribună urcă Mwen Mas. Din cale afară de emoționată, Ciara îl privea cu încordare. Africanul vorbi calm, fără să se cruțe, expunînd rezultatele pe care se așteptase să i le aducă experiența și pomenind de uimitoarea viziune a lumii de pe Tucana. Condițiile de mister și ilegalitate în care s-a desfășurat experiența au imprimat acesteia intolerabilul caracter de grabă; drept consecință n-au fost pregătite aparate speciale de înregistrare, contîndu-se pe obișnuitele mașini de memorizat care de altfel au fost în întregime distruse. Din aceleași motive a fost organizată greșit și experiența de pe satelitul 57, căruia ar fi trebuit să i se alăture o veche navă planetară, pe care să fie instalate aparatele necesare orientării vectorului. Întreaga răspundere pentru aceste greșeli o poartă el, *fostul director al stațiunilor exterioare*, întrucît efectuarea experienței în Cosmos cădea în competența sa, pe cînd Ren Boz nu s-a ocupat decît de instalații.

Ciara își strînse tare pumnii: argumentele autoacuzatoare ale lui Mwen Mas îi păreau convingătoare și puternice.

— Dar observatorii de pe satelitul distrus au știut că se putea produce o catastrofă? întrebă Grom Orm.

— Da, fuseseră preveniți, și primiseră cu bucurie...

— Nici nu mă miră: mii de tineri iau parte la experiențele primejdioase ce au loc zilnic pe planeta noastră... și adesea își pierd viața. În locul lor se ridică alții, tot atît de curajoși, gata să se ia la trîntă cu necunoscutul... Dar voi, atunci cînd l-ați prevenit pe acești

tineri, aţi bănuit că există o primejdie şi totuşi aţi făcut experienţa fără a fi creat cel puţin condiţiile necesare protecţiei.

Mwen Mas îşi plecă în tăcere fruntea. Simţind pe umărul său mina Evdei Nal, Clara îşi stăpîni un oftat.

— Expune, te rog, motivele care te-au îndemnat să intreprinzi un lucru atît de riscant! urmă preşedintele consiliului după o pauză.

Africanul vorbi din nou, de rîndul acesta pătimaş, emoţionat. Spuse că, încă din anii tinereţii sale, milioanele de morminte anonime ale oamenilor înfrînţi de necruţătorul timp înălţau spre dînsul muta lor chemare mustrătoare. Nu se putuse îndura să nu încerce, pentru prima oară în istoria omenirii şi a numeroase lumi învecinate, acest prim pas pe drumul victoriei asupra spaţiului şi a timpului... Nu se considera în drept să amîne, poate pentru un veac întreg, această experienţă *numai şi numai spre a nu expune riscurilor o mînă de oameni* şi a evita el însuşi orice răspundere.

Mwen Mas vorbea, şi inima Clarei bătea puternic în piept: era mîndră de alesul ei. Acum vina africanului nu mai părea chiar atît de mare.

Mwen Mas se întoarse la locul său.

Evda Nal transmise declaraţia lui Ren Boz, înregistrată pe bandă de magnetofon. Amplificat de difuzoare, glasul lui slab şi întretăiat se auzi în toată sala. Fizicianul lua apărarea lui Mwen Mas. Directorul staţiunilor exterioare, necunoscînd toată însemnătatea problemei, nu putea decît să se încreadă pe deplin în Ren Boz, care-l convinsese şi-i făgăduise un succes sigur. Dar fizicianul nu se considera vinovat nici el. Spunea că în fiecare an sînt efectuate experienţe de o importanţă cu mult mai mică şi care au adesea un sfîrşit tragic, că ştiinţa, fiind o luptă pentru fericirea omenirii, cere şi ea jertfe ca oricare altă luptă. Celor fricoşi, celor care tremură prea mult pentru propria lor piele, nu le este dat să cunoască din plin bucuria vieţii, iar dacă sînt oameni de ştiinţă nu le este dat să facă paşi însemnaţi înainte.

Ren Boz îşi încheie cuvîntarea printr-o scurtă analiză a experienţei şi a greşelilor comise, exprimîndu-şi certitudinea că experienţa viitoare trebuia să aducă izbîndă. Înregistrarea se sfîrşi.

— Ren Boz nu pomeneşte nimic de rezultatul observaţiilor sale din timpul experienţei, spuse Grom Orm ridicîndu-şi capul şi adresîndu-se Evdei Nal. Voiai dumneata să vorbeşti în locul lui?

— Am prevăzut această întrebare şi tocmai de aceea am cerut cuvîntul, răspunse Evda. Ren Boz şi-a pierdut cunoştinţa cu cîteva clipe după ce aparatul începuse să funcţioneze în plin, aşa că n-a putut urmări experienţa. Totuşi a reuşit să observe şi să reţină indicaţiile aparatelor care adevereau apariţia spaţiului zero. Iată ce a putut nota din memorie.

Pe ecran apărură cîteva cifre pe care mulţi dintre cei de faţă le copiară imediat.

— Daţi-mi voie să mai adaug ceva din partea Academiei de Bucurii şi Necazuri, urmă Evda. Statistica părerilor exprimate de opinia publică după catastrofă ne dă următoarele...

Pe ecran prinseră a se perinda şiruri de numere cu opt cifre, împărţite pe coloane care exprimau fie condamnarea, fie justificarea experienţei; bilanţul general era totuşi, neîndoielnic, în favoarea lui Mwen Mas şi Ren Boz, şi chipurile participanţilor la şedinţă se luminară.

In fundul sălii se aprinse un semnal roşu, şi Grom Orm dădu cuvîntul lui Pur Hiss, astronomul celei de-a 37-a expediţii astrale. Acesta începu să vorbească cu un glas puternic, pătimaş, gesticulind stîngaci şi lungindu-şi gîtul slab, cu mărul lui Adam proeminent.

— Eu şi un grup de colegi de-ai mei, astronomi, îl condamnăm pe Mwen Mas. Săvîrşirea acestei experienţe fără consimţămîntul Consiliului reprezintă fapta unui laş şi permite bănuiala că Mwen Mas a lucrat nu chiar atît de dezinteresat cum au încercat să demonstreze cei care au luat cuvîntul.

De indignare, Ciara se îmbujoră toată la faţă, şi numai privirea rece şi poruncitoare a Evdei Nal reuşi s-o ţină la locul ei. Sala asculta cu atenţia încordată. Pur Hiss tăcu.

— Acuzaţiile aduse de dumneata sînt grave, dar nu suficient de concrete, *răspunse africanul primind cuvenita autorizaţie* din partea preşedintelui. Te rog să precizezi ce înţelegi prin laşitate şi care au fost motivele interesate care m-au determinat să întreprind experienţa!

— Motivul interesat al faptei dumitale? Gloria nemuritoare pe care ţi-ar fi adus-o succesul deplin al experienţei. Iar laşitatea constă în aceea că te-ai temut că ţi se va refuza autorizaţia să efectuezi experienţa şi de aceea ai procedat pe ascuns şi în grabă!

Mwen Mas zîmbi larg şi se aşeză în tăcere cu un gest oarecum copilăresc, de neputinţă. Pur Hiss triumfă răutăcios, dar privirea fixă a Evdei îl făcu să-şi ascundă bucuria. Renumita psihiatră ceru a doua oară cuvîntul.

— Bănuielile lui Pur Hiss mi se par neîntemeiate. Părerea lui a fost emisă cu prea multă grabă şi prea multă părtinire pentru a fi luată în consideraţie într-o problemă atît de serioasă. Probabil că educaţia lui Hiss a fost cam defectuoasă, căci opiniile sale privind motivele ascunse ale faptelor ne amintesc de Veacurile Întunecate. Doar oamenii acelor vremuri puteau să aibă despre glorie şi nemurire asemenea idei. Neputînd găsi satisfacţie deplină în viaţa lor prezentă, nesimţindu-se o părticică din întreaga omenire creatoare, ei se temeau de moartea inevitabilă şi se cramponau de orice le dădea iluzia imortalităţii. Savantul astronom Pur Hiss nu înţelege un lucru: în memoria omenirii nu rămîn decît acei oameni care, prin gîndirea, voinţa şi realizările lor, continuă să acţioneze şi după moarte, chiar dacă de multe ori sînt daţi uitării. Ei renasc totuşi adesea din neființă, cum li s-a întîmplat atîtor savanţi ori artişti din antichitate, atunci cînd creaţiile lor au devenit din nou necesare şi reîncep să trăiască în conştiinţa umanităţii... De mult nu mi s-a mai întîmplat să întîlnesc la cineva o concepţie atît de primitivă despre imortalitate şi glorie şi mărturisesc că sînt uimită văzînd că asemenea păreri pot exista la un navigator cosmic. Acuzarea de laşitate este absurdă şi ne face să ne gîndim la o deformare psihică de tipul L.L. Tocmai de aceea mă întreb cît de curajoasă a fost atitudinea lui Pur Hiss în timpul zborului pe bordul „Tantrei"...

Înaltă şi dreaptă, Evda Nal se întoarse spre Pur Hiss, care se făcuse mic în fotoliul său, luminat de o mulţime de semnale roşii.

— Să lăsăm deoparte absurdităţile, urmă Evda, şi să analizăm *fapta lui Mwen Mas şi Ren Boz luînd drept criteriu principal* fericirea omenirii. Ren Boz şi Mwen Mas au pornit pe o cale ce n-a fost deloc bătătorită. Nu dispun de cunoştinţe suficiente pentru a stabili în ce măsură a fost prematură organizarea experienţei pe scară pla-

netară, este totuşi evident că a fost prematură. Tocmai aici este vina lor, răspunderea lor pentru imensele daune materiale şi pentru pieirea a patru vieţi omeneşti. Dacă ar fi să judecăm după legile Pămîntului, avem în faţa noastră o crimă, însă o crimă care n-a fost comisă din meschine motive personale, şi nu merită deci pedeapsa cea mai grea. Îndemnurile generoase care l-au determinat pe principalul acuzat, Mwen Mas, să săvîrşească această faptă trebuie să servească drept circumstanţe atenuante!

După un schimb discret de semne cu Grom Orm, la tribună urcă tînărul conducător al expediţiei pe Uranus.

— Experienţa lui Ren Boz, începu el, va duce, fără doar şi poate, la descoperiri dintre cele mai importante. Mie mi se pare că această experienţă deschide o cale spre domenii de ştiinţă pînă acum rămase inaccesibile. Aşa s-a petrecut şi cu teoria cuantelor*, care a reprezentat cel dintîi pas spre a înţelege repagulumul, iar apoi spre crearea pe scară largă a antiparticulelor şi a anticîmpurilor. Ulterior a devenit posibilă *crearea calculului repagular, care* a *însemnat* o *victorie asupra* principiului nedeterminării**, postulat de matematicianul din antichitate Heisenberg. Şi, în sfîrşit, Ren Boz a făcut şi pasul următor spre analiza sistemului „spaţiu-cîmp", ajungînd la înţelegerea antigravitaţiei şi a antispaţiului sau, conform legii repagulumului, la spaţiul zero. În numele grupului de cercetători de pe Uranus, propun ca Mwen Mas să fie achitat.

Vorbitorul se întoarse la locul său. Grom Orm nu mai găsi doritori de a lua cuvîntul. Membrii consiliului îi cerură preşedintelui să tragă concluziile. Silueta subţire, dar vînjoasă a lui Grom Orm se aplecă înainte, şi privirea lui pătrunzătoare se pironi asupra acelora din fundul sălii.

— Circumstanţele care permit aprecierea defintivă nu sînt prea complicate. Exclud în orice caz răspunderea lui Ren Boz. Care dintre *savanţii adevăraţi n-ar folosi* posibilităţile *ce li* s-au oferit, mai cu seamă atunci cînd sînt siguri de succese? Eşecul catastrofal al experienţei să ne fie o lecţie. Şi totuşi utilitatea ei este incontestabilă. Ea compensează în parte daunele materiale întrucît această experienţă va

* Teoria cuantelor — ramură a fizicii moderne, ale cărei baze au fost puse de Max Planck (1900) şi care a fost dezvoltată de o pleiadă de fizicieni, ca Einstein, Bohr, De Broglie, Heisenberg. Conform acestei teorii, energia este absorbită sau emisă de către un corp numai în cantităţi discrete, bine definite, adică în mod discontinuu, prin „pachete" cuantice de energie. De exemplu, lumina se deplasează în spaţiu sub forma unor nenumărate „bule" infime de energie, numite cuante de lumină sau fotoni. (N. R.)

** Principiul nedeterminării a fost formulat pentru prima oară de W. Heisenberg. Conform cu acest *principiu*, în mecanica cuantică (disciplină care descrie lumea intraatomică), se arată că nu putem stabili concomitent şi exact viteza şi poziţia unei particule atomice. Din această constatare, care — de fapt — corespunde doar fazei actuale de dezvoltare a atomisticii, filozofii idealişti au tras concluzia eronată că în lumea atomului domneşte numai întîmplarea necontrolabilă, iar legea cauzalităţii nu acţionează. Adevărul este că într-o fază superioară a fizicii, cînd vor fi stabilite noi proprietăţi ale lumii atomice, principiul nedeterminării va fi depăşit. (N. R.)

contribui la rezolvarea numeroaselor probleme de care abia începea să se ocupe Academia Lărgirii Limitelor Cunoașterii.

Înțelepciunea unui conducător cu răspundere constă însă în capacitatea de a recunoaște la timp care este treapta supremă pentru un anumit moment, de a se opri și aștepta sau de a schimba calea. Mwen Mas n-a izbutit să fie un astfel de conducător in postul său de imensă răspundere, care-l făcea stăpîn peste puterea Pămîntului. Alegerea consiliului s-a dovedit a fi greșită. Și aici, *în măsură egală* cu alesul său, răspunderea apasă și asupra consiliului. În primul rînd răspund de aceasta eu însumi întrucît am sprijinit inițiativa a doi membri ai consiliului de a-l chema pe Mwen Mas în acest post.

Propun consiliului să-l achite pe Mwen Mas în ceea ce privește *mobilul personal al faptei sale, dar să-i interzică* de a mai ocupa posturi de conducere în organizațiile de răspundere ale planetei. Eu, la rîndul meu, ar trebui să fiu îndepărtat de la președinția consiliului și trimis la construcția satelitului, spre a repara o parte din pagubele aduse de această imprudentă alegere...

Grom Orm își plimbă privirea prin sală și citi pe numeroase fețe un sincer regret.

Mir Om se sfătui cu membrii consiliului, și mașina de calculat comunică rezultatul votului. Concluziile lui Grom Orm erau primite fără obiecții. Rezultatul votului invitaților era diferit: de acord cu președintele în ceea ce-l privea pe Mwen Mas, ascultătorii se pronunțau împotriva demisiei lui Grom Orm.

Acesta se înclină, dar pe fața-i stăpînită de o *voință puternică nu* se oglindi nimic din sentimentele lui.

— Trebuie acum să explic de ce am propus să amînăm discuția asupra expediției astrale, urmă liniștit președintele. O rezolvare favorabilă a cazului lui Mwen Mas era pentru mine evidentă și cred că Controlul Cinstei și al Dreptății va fi de acord cu hotărîrea luată. Acum însă pot să-l rog pe Mwen Mas să participe la dezbaterea care va urma: avem de luat hotărîri extrem de importante în legătură cu expediția astrală. Cunoștințele lui Mwen Mas ne sînt necesare pentru a evita o eventuală greșeală.

Petrecut de luminile verzi ale bunăvoinței, aprinse în toată sala, africanul porni spre fotoliile consiliului.

Hărțile planetelor se deplasară fără zgomot, făcînd loc unor table negre, pe care luminile multicolore ale stelelor erau legate prin firul albastru al itinerariilor proiectate pe un veac înainte. Președintele consiliului era transfigurat, obișnuita-i impasibilitate dispăruse cu totul, obrajii săi cenușii se îmbujoraseră, iar ochii de oțel se făcură *mai întunecoși*:

— Fiecare expediție astrală, spuse el, este pentru noi un vis scump nutrit îndelung, o nădejde vegheată cu grijă ani și ani, o treaptă nouă pe scara marii ascensiuni.

În ultimul an s-au petrecut cîteva evenimente care au schimbat situația și ne obligă să revizuim itinerarul și sarcinile expediției aprobate de consiliile precedente, în urma discuțiilor pe întreaga planetă. Descoperirea *unor metode de prelucrare a aliajelor sub înaltă* tensiune la temperatura de zero absolut a mărit rezistența carcasei astronavelor. Perfecționarea motoarelor cu anamezon, devenite mai economice, permite unei nave izolate să parcurgă un drum mai lung. Astronavele „Aella" și „Tintajel", care inițial fuseseră destinate celei de-a 38-a expediții, s-au învechit în comparație cu „*Lebăda*", a cărei

construcție a fost terminată recent și care e o navă cu carcasa rotundă de tip vertical, cu patru trepte de reacție. Sintem acum in măsura să intreprindem zboruri la depărtări mai mari.

Erg Noor, intors pe bordul „Tantrei" din expediția a 37-a, ne-a informat despre descoperirea unei stele invizibile din clasa T pe a cărei planetă a fost găsită o astronavă de construcție necunoscută. Exploratorii au fost cit pe aci să plătească cu viața incercarea lor de a pătrunde inăuntrul acelei nave; ei au izbutit totuși să facă rost de o bucată de metal din care este făcută nava. La analiză am stabilit că e vorba de o substanță *necunoscută*, deși asemănătoare cu un izotop al argintului, care a fost descoperit pe planetele unei stele extrem de fierbinți din clasa O. Forma acestei nave — un disc biconvex, cu suprafața de forma unei spirale rudimentare — a fost discutată de Academia Lărgirii Limitelor Cunoașterii.

Iunii Ant a revizuit toate inregistrările memoriale ale informațiilor primite prin Marele Cerc in decurs de cei opt sute de ani care s-au scurs din clipa adeziunii noastre la sistemul său. Tipul de construcție a navei pomenite este irealizabil în condițiile științei terestre. De altfel e necunoscut și în acele lumi ale Galaxiei cu care am reușit să stabilim un schimb de informații. O astronavă-disc atit de uriașă a venit, fără indoială, de pe planete nespus de depărtate, poate chiar din centrul Galaxiei sau din depărtări incă și mai mari, trebuie să fi călătorit moartă de-a lungul spațiilor, vreme de milioane de ani, pină cind va fi fost atrasă de forța de gravitație a Galaxiei noastre, pentru ca, în cele din urmă, să coboare definitiv pe planeta stelei de fier, in regiunea pustie de la hotarele Căii Lactee.*

Marea importanță a studierii acestei nave cu ajutorul unei expediții speciale pe steaua T nu poate fi pusă in discuție.

Grom Orm conectă ecranul emisferic, și sala dispăru. In fața spectatorilor incepură să plutească incet inregistrările mașinilor de memorizat.

— Iată comunicarea primită recent de pe planeta ZJ-519+ES-3338! (Omit specificarea coordonatelor spre a nu lungi expunerea.) Veți vedea acum imagini luate de o expediție intreprinsă de locuitorii planetei ZJ-519 in sistemul stelei Ahernar.

...Felul in care erau dispuși aștrii părea ciudat și nici chiar ochiul cel mai experimentat n-ar fi putut recunoaște un spațiu ceresc familiar. Se observau palide pete de gaze, nori obscuri și, in sfirșit, mari planete răcite reflectind lumina unei stele extraordinar de strălucitoare. Se apropiaseră de Ahernar, un astru albastru din clasa spectrală B5 cu un diametru doar de trei ori și jumătate mai mare decit al Soarelui nostru, dar care lumina cit opt sute de sori. Următoarea inregistrare fusese pesemne făcută după decenii de drum... Pe ecran apăru o altă stea, verde și luminoasă, din clasa S. Mwen Mas gindi că lumina ei minunat de verde ar fi fost probabil și mai frumoasă văzută printr-o atmosferă. Răspunzind parcă dorinței sale, pe ecran apăru suprafața unei planete noi.

Inaintea spectatorilor răsări, fără de veste, un tărim cu munți inalți, invăluiți in toate nuanțele verdelui. Umbre de catran acopereau strimtorile adinci și povirnișurile abrupte, văluri verzi-violii adiau

---

* Calea Lactee este numele mai cunoscut al Galaxiei noastre, căreia observatorii din antichitate ii spuneau **Galaxias Kyklos**, adică Cercul de lapte. **(N. R.)**

peste văi şi stinci, peruzeaua apelor mării se argintea, urcind spre *podişuri şi piscuri*, iar *aurul tulbure* însemna *zonele pirjolite* de astrul fierbinte. Riuri smărăldii curgeau către lacuri şi mări nevăzute, tăinuite de lanţuri de munţi. Mai incolo, o cîmpie vălurită de dealuri se întindea pînă la ţărmul oceanului, care din depărtare părea o uriaşă oglindă coclită. Copaci albaştri purtau pe ramuri un frunziş îmbelşugat, poieni de purpură erau inverzite de tufişuri şi ierburi necunoscute. Peste această vegetaţie luxuriantă se revărsau din străfundurile unui cer de ametist raze ca de miere. Oamenii Pămintului încremeniră in faţa acestei viziuni paradisiace. Mwen Mas recurse *la vasta-i memorie* ca să *definească precis poziţia astrului* cel *verde* :

„Ahernar, alfa-Eridan — îi trecu prin minte — se află pe cerul austral, alături de Tukana... la o depărtare de 21 de parseci... Inapoierea unei astronave cu unul şi acelaşi echipaj e cu neputinţă...

Deodată ecranul se stinse, şi aspectul sălii închise, amenajate pentru consfătuirile pămintenilor le păru tuturora cit se poate de bizar. Preşedintele reluă firul expunerii :

— Steaua cea verde cu dimensiuni puţin mai mari decit acelea ale Soarelul nostru vădeşte în liniile ei spectrale importante cantităţi de zirconiu...

Şi preşedintele dădu caracteristicile astrului de zirconiu.

— In sistemul său, urmă Grom Orm, există două planete îngemănate, care se rotesc la o asemenea depărtare de astrul lor, incit primesc o cantitate de energie egală cu aceea pe care Pămintul o primeşte de la Soare.

Grosimea şi compoziţia atmosferei, cantitatea de apă existentă corespund condiţiilor de pe Pămînt. Iată datele preliminare obţinute de expediţia planetei ZJ—519. Aceste comunicări menţionează de asemenea că pe cele două planete nu există o viaţă superior organizată, ceea ce reprezintă pentru noi un noroc extraordinar, intrucit, in caz contrar, lumea de acolo ne-ar fi fost închisă. După cum ştiţi, cu şapte veacuri in urmă, mai precis in anul 72 al erei noastre, savanţii au dezbătut problema populării planetelor înzestrate cu o viaţă cugetătoare superioară, chiar dacă nu de *nivelul atins* de *civilizaţia* terestră. Concluzia la care s-a ajuns atunci a fost că orice incercare de pătrundere pe asemenea planete duce la inevitabile violenţe.

Ştim acum cit de mare este varietatea lumilor din Galaxia noastră. Există stele albastre, verzi, galbene, albe, roşii, portocalii... cu hidrogen, heliu, carbon, cianogene, titan, zirconiu... cu diferite caracteristici de radiaţie... cu temperaturi înalte sau joase... cu deosebite compoziţii atmosferice şi ale nucleelor. Există planete cu cele mai diverse volume, densităţi, compoziţii şi grosimi atmosferice şi hidrosferice, cu cele mai diferite distanţe pînă la astrul respectiv, cu cele mai variate condiţii de rotaţie... Dar mai ştim şi altceva : faptul că planeta noastră — datorită apei indestulătoare pe care o are (70% din suprafaţa ei) şi apropierii de Soare, care revarsă asupra ei rezerve *bogate de energie — reprezintă una dintre rarele regiuni bogate in* materie biologică cu o mare varietate a condiţiilor, permiţînd transformări neintrerupte.

De aceea la noi viaţa s-a dezvoltat mai repede decit in alte lumi, unde ea a fost impiedicată fie de lipsa apei sau a energiei solare fie de micimea uscatului. Mai repede chiar decit pe planetele prea bogate în apă. Prin comunicările Cercului ori prin propriile

noastre cercetări, am văzut că pe planetele foarte inundate, viaţa evoluează anevoie, căţărindu-se cu desperare în sus, pe trunchiurile plantelor ce răsar din nesfîrşitele ape. De altfel însăşi istoria Pămîntului ne arată că viaţa s-a dezvoltat mai încet în mlaştinile continentelor joase din era paleozoică * decît pe continentele înalte din era cainozoică **.

Astăzi mai ştim că, pentru a asigura abundenţa şi vigoarea vieţii, e nevoie de stabilirea celei mai favorabile corelaţii dintre uscat şi apă şi că planeta noastră se apropie de limita maximă a acestui coeficient optim. Asemenea planete sînt puţine în Cosmos şi fiecare dintre ele reprezintă pentru umanitate o comoară de nepreţuit întrucît întruchipează noi pămînturi locuibile, noi posibilităţi de perfecţionare.

Din această categorie fac parte şi planetele gemene ale stelei verzi de zirconiu. Din păcate, pentru descoperitorii lor, plăpînzii locuitori ai planetei ZJ-519, ele sînt ori improprii, ori greu valorificabile. Precis nu ştim. Fapt e că ei s-au grăbit să ne comunice aceste informaţii, după cum şi noi le comunicăm descoperirile noastre.

În concluzie, pentru noi pornirea în Cosmos este absolut necesară. Iată de ce mi-am îngăduit să vă reţin atenţia descriindu-vă atît de amănunţit planetele astrului verde. Ele par să fie excepţionale obiective de cercetări. Distanţa de şaptezeci de ani-lumină este acum accesibilă pentru astronave de tipul „Lebedei", şi poate că în cadrul celei de-a 38-a expediţii astrale, ar trebui s-o trimitem spre Ahernar.

Încheindu-şi cuvîntarea, Grom Orm trecu la locul său şi răsuci un buton de pe pupitrul tribunei.

În locul preşedintelui, în faţa spectatorilor se ridică un mic ecran pe care apăru pînă la brîu silueta masivă a lui Dar Veter, cunoscută multora dintre ei. Fostul director al staţiunilor exterioare zîmbi, întîmpinat de salutul mut al luminiţelor verzi.

— Dar Veter, explică Grom Orm, se află acum în deşertul radioactiv din Arizona, de unde se expediază, la o înălţime de 57.000 de kilometri, loturi de rachete pentru construirea satelitului. Şi-a exprimat dorinţa să vă comunice părerea sa în calitate de membru al consiliului.

— Propun să se ia cea mai simplă hotărîre, se auzi glasul vesel al lui Dar Veter, uşor metalizat din cauza deformării aparatului. Propun să se trimită nu una, ci trei expediţii!

Membrii consiliului şi spectatorii înmărmuriră. Dar Veter nu era însă un orator iscusit; n-a căutat deci să profite de pauza aceasta plină de efect. Urmă:

— Planul iniţial prin care se prevedea trimiterea celor două astronave ale expediţiei a 38-a pe steaua triplă EE7723+ES3468...

(Într-o clipă, Mwen Mas îşi închipui această stea triplă, numită odinioară „omicron 2 — Erldan". Era un sistem situat la mai puţin de cinci parseci de Soare. Compus dintr-o stea galbenă, una albastră şi una roşie, îşi avea şi el planetele lipsite de viaţă. Dar ceea ce-i interesa pe cercetători nu erau aceste planete. Steaua albastră din

* Era primară (N. R.).
** Era terţiară (N. R.).

acest sistem era o pitică albă *. Deşi avea dimensiunile unei planete mari, masa îl ajungea pînă la jumătate din cea a Soarelui. Greutatea specifică medie a substanţei sale era de două mii cinci sute de ori mai mare decît densitatea celui mai greu metal terestru — Iridiul. Gravitaţia, cîmpurile electromagnetice şi procesele termice de pe această stea erau de o excepţională însemnătate ştiinţifică, aşa că meritau să fie studiate cît mai de aproape ar fi fost cu putinţă.)

— ...are acum, după experienţa lui Mwen Mas şi Ren Boz, continuase între timp Dar Veter, o asemenea însemnătate, că nu mai putem renunţa la acest plan. Pe de altă parte, studierea astronavei străine, descoperită de expediţia a 37-a, poate să ducă la descoperiri atît de mari încît e greu să hotărăşti care dintre cele două cercetări este mai interesantă. Eu cred că s-ar putea trece peste vechile reguli de securitate şi să se accepte riscul unei despărţiri a astronavelor. S-o trimitem pe „Aella" spre „omicron-Eridan", iar pe „Tintajel" spre steaua T. Ambele nave sînt de clasa I ca şi „Tantra", care a făcut faţă unor nemaipomenite dificultăţi.

— Ce romantism! spuse tare şi fără pic de jenă Pur Hiss. Remarcînd însă unanima dezaprobare, se potoli îndată.

— Da, fireşte, este cel mai pur romantism! spuse voios Dar Veter. Acelaşi romantism care a fost persecutat în trecut, fiind socotit dăunător activităţii societăţii şi statului. O văd în sală pe Evda Nal, urmă Dar Veter. Ea vă va confirma că romantismul nu e numai psihologie, ci şi fiziologie! Sarcina epocii noastre este să-i facem pe toţi oamenii de pe planetă să devină romantici! Dar vă rog să-mi scuzaţi această digresiune. Continui. Să trimitem astronava cea nouă, „Lebăda", pe Ahernar, steaua cea verde, pentru că planeta noastră nu va cunoaşte rezultatele acestei expediţii decît peste o sută şaptezeci de ani şi pentru că Grom Orm are deplină dreptate spunînd că cercetarea planetelor asemănătoare cu cea terestră e pentru noi o datorie faţă de urmaşii noştri, faţă de omenirea căreia trebuie să-i deschidem noi căi în Cosmos.

— N-avem, deocamdată anamezon decît pentru două nave, obiectă secretarul, Mir Om, şi va fi nevoie de zece ani ca să pregătim încă un zbor, fără a produce perturbaţii în economia Pămîntului. Amintesc că, în momentul de faţă, refacerea satelitului absoarbe multe forţe de producţie.

— Am prevăzut acest lucru, răspunse Dar Veter, şi propun, dacă Consiliul Economic va găsi cu putinţă acest lucru, să ne adresăm întregii populaţii pămînteşti. Toată lumea să-şi amîne timp de un an călătoriile şi excursiile de agrement, să deconecteze televizoarele acvariilor noastre din fundul oceanului, să nu se mai aducă pietre preţioase şi plante rare de pe Venus şi Marte, iar uzinele de podoabe să-şi sisteze activitatea. Consiliul Economic este mai în măsură decît mine să hotărască ce anume trebuie să fie oprit un timp spre a se putea canaliza energiile economisite pentru producţia anamezonului. Cine din noi ar refuza să-şi reducă necesităţile pentru un singur an

---

* **Piticele albe** (cunoscute deocamdată în număr mic) sînt cele mai mici stele; asemănătoare satelitului lui Sirius, au dimensiuni foarte mici, dar o densitate uriaşă din cauza colosalei lor temperaturi şi presiuni interne, care, ionizînd aproape total atomii existenţi acolo, îi aduce sub formă de nuclee apropiate unele de altele. **(N. R.)**

de zile ca să le putem face copiilor noştri un dar măreţ: două planete noi, scăldate în razele dătătoare de viaţă ale unui soare verde, plăcut ochilor.

Dar Veter îşi întinse mîinile, adresîndu-se Pămîntului întreg: ştia că sute de milioane de ochi îl urmăresc pe ecranele aparatelor de televiziune. Salută din cap şi dispăru, lăsînd în urmă o lumină albăstruie. Acolo, în deşertul Arizonei, bubuituri puternice cutremurau la intervale regulate pămîntul, indicînd că o nouă rachetă s-a înălţat cu încărcătura ei dincolo de limitele bolţii albastre a cerului. Aici, toţi *cei prezenţi în sala consiliului se sculară în picioare*, cu mîna stîngă ridicată în semn de acord deplin cu cele spuse de vorbitor.

Grom Orm se ridică în picioare şi spuse:

— Ne vom adresa omenirii cu rugămintea să-şi reducă parţial necesităţile în anul 809 al Erei Cercului. Veter a uitat însă că istoricii au descoperit un Cal de Aur ce datează din epoca Anilor Minciunii. Aceste sute de tone de aur curat pot fi folosite pentru producerea anamezonului şi astfel vom izbuti să procurăm în scurt timp rezervele necesare pentru zbor. Aşadar, pentru prima oară în istoria Pămîntului, să trimitem simultan cîte o expediţie pe trei sisteme stelare şi să încercăm *tot pentru prima oară să atingem lumi care se află la o distanţă* de şaptezeci de ani-lumină!

Declarînd şedinţa închisă, preşedintele rugă să mai rămînă doar membrii consiliului. Trebuia să trimită de urgenţă cereri de avizare Consiliului Economic şi Academiei de Stohastică şi Previziune pentru preîntîmpinarea eventualelor primejdii şi greutăţi survenite pe drumul spre îndepărtatul Ahernar.

*

Cedri scunzi cu cetina neagră, o varietate rezistentă la frig şi cultivată special pentru regiunea subantarctică, foşneau solemn în bătaia vîntului. Aerul rece şi dens curgea ca un rîu repede, aducînd cu sine acea puritate şi răcoare neobişnuită, pe care n-o găseşti decît în largul oceanului sau pe înaltele culmi. Dar în munţi vîntul care trece deasupra zăpezilor veşnice este uscat şi iute ca un vin spumos, pe cînd aici răsuflarea oceanului se simţea ca o umedă mîngîiere.

Clădirea sanatoriului „Zorile albe" cobora spre mare în terase, cu pereţi de sticlă şi a căror formă aerodinamică amintea uriaşele nave marine din trecut. În timpul zilei, zmeuriul palid al porţiunilor pline al scărilor şi al coloanelor verticale contrasta net cu masele boltite ale stîncilor de andezit brun-violet, străbătute de cărărui de porţelan sur-albăstrii din sienit* topit. Acum însă, spre sfîrşitul primăverii, noaptea polară albise şi netezise toate culorile în strania-i lumină, care parcă emana din adîncurile cerului şi ale mării. Pentru o oră, soarele se ascunse în spatele podişului sudic, de unde răsărea o auroră ce învăluia cu arcul ei grandios zarea de miazăzi a cerului. Era reflexul marilor gheţari de pe continentul antarctic care se mai păstraseră pe o cocoaşă înaltă din jumătatea lui răsăriteană, după ce fuseseră împinşi pînă acolo de voinţa omului, ce nu lăsase decît un sfert din imensa lor masă de odinioară. Albele zori polare, de la care se trăgea

---

* Sienit — rocă eruptivă, alcătuită din feldspaţi alcalini şi din alte minerale. (N. R.)

şi numele sanatoriului, transformaseră totul în jur într-o lume ireală, toată numai lumină diafană, fără umbre ori străluciri.

Pe cărarea argintie de porțelan, cu șerpuiri line, se îndreptau încet spre ocean patru oameni. Chipurile bărbaților, ce veneau mai în urmă, păreau tăiate din stîncă sură de granit, iar ochii mari ai celor două femei aveau în priviri o adîncime uimitoare, enigmatică.

Lipindu-şi obrazul de gulerul jachetei de lînă a Vedei Kong, Niza Krit îi vorbea aprins, în timp ce savanta istoriografă, neascunzîndu-şi o uşoară mirare, se uita atent la fata aceasta, care la prima vedere îi semăna atît de mult.

— Mi se pare că darul cel mai frumos pe care o femeie îl poate face omului iubit este să-l creeze din nou şi, astfel, să prelungească existența eroului ei... Oare aceasta nu este aproape *imortalitatea* ?!

— Nu pot însă îndura gîndul că voi fi nevoită să mă despart de această ființă micuță, a mea pînă la cea din urmă picătură de sînge, urmă Niza, preocupată de gîndurile ei, că va trebui să încredințez altcuiva educația copilului meu îndată după ce am încetat de a-l mai hrăni...

— Te înțeleg, dar nu sînt de acord, se încruntă Veda, ca şi cum tînăra fată ar fi atins o coardă sensibilă a sufletului ei. Una dintre cele mai mari victorii ale omenirii este cea repurtată asupra orbului instinct matern şi înțelegerea faptului că numai educația în colectiv a copiilor, de către oameni bine aleşi şi cu o pregătire specială, poate făuri un om demn să facă parte din societatea noastră. Acum nici nu mai există o asemenea nebunească iubire de mamă. Căci orice mamă ştie de mult că lumea întreagă îi va înconjura copilul cu bunătate şi blîndețe, nu cu primejdii, cum era înainte. Şi astfel iubirea instinctivă de lupoaică, iubirea născută din teama animalică pentru puiul ei, a dispărut azi cu totul.

— Înțeleg acest lucru, spuse Niza, dar numai cu mintea...

— Iar eu simt cu toată ființa mea că cea mai mare fericire, aceea de a aduce bucurie unei alte ființe, este acum la îndemîna oricărui om, de orice vîrstă, lucru de care în vechile societăți n-aveau parte decît părinții, bunicii şi bunicele, dar mai cu seamă mamele... De ce să rămîi neapărat cu copilul ? Doar şi aceasta-i o rămăşiță din timpurile cînd femeile erau silite să ducă o viață îngustă şi nu puteau rămîne totdeauna alături de iubiții lor. Cît despre voi, atîta timp cît vă veți iubi, veți fi mereu împreună...

— Nu ştiu. Dar uneori mă prinde un dor nestins, o dorință aprigă de a vedea umblînd alături de mine o ființă micuță care să-i semene lui. O doresc atît de mult, încît, fără să vreau, îmi încleştez mîinile şi... nu, nu mai ştiu ce să spun...

— Există Insula Mamelor — Jawa. Acolo trăiesc mamele care vor să-şi crească singure copilul ; de pildă, cele care şi-au pierdut iubitul...

— Dar nu-i vorba de asta. N-aş putea deveni educatoare, aşa cum o fac femeile care iubesc foarte mult copiii. Simt în mine atîta putere şi am fost o dată în Cosmos...

Veda se îmblînzi.

— Eşti tinerețea personificată, Niza, şi nu numai din punct de vedere fizic. Ca toți oamenii foarte tineri, ce se izbesc de contradicțiile vieții, nu înțelegi că ele reprezintă însăşi viața, că bucuria iubirii

aduce în mod necesar griji, frămîntări și dureri, ce sînt cu atît mai vii, cu cît mai puternică este dragostea. Iar dumitale ți se pare că totul va fi pierdut chiar de la prima lovitură pe care ți-o dă viața...

Rostind cuvintele din urmă, avu fulgerător intuiția că pricina zbuciumului și a pătimașelor dorinți ale Nizei nu era numai tinerețea ei. Veda își dădu seama că, asemenea multor oameni, săvîrșise greșeala de a crede că rănile sufletești se vindecă o dată cu leziunile fizice. Lucrurile stau însă altfel : o rană psihică ascunsă adînc într-un trup sănătos fizicește poate să rămînă mult timp tăinuită și să se redeschidă pe neașteptate, uneori din cea mai neînsemnată cauză. Aceasta se petrecuse pesemne și cu Niza. Cei cinci ani de paralizie, deși petrecuți în stare de completă inconștiență, lăsaseră o amintire de neșters în toate celulele organismului ei. Păstra într-una teama întîlnirii cu înspăimîntătoarea făptură care fusese cît pe-aci să-l ucidă pe Erg Noor.

Ghicindu-i gîndul, Niza spuse cu glas înăbușit :

— După cele trăite pe steaua de fier, nu mă părăsește o senzație ciudată. Undeva în sufletul meu, într-o părticică a lui, a rămas un gol și o teamă. Ele există alături de bucurie, putere, încredere, fără să le nimicească, dar și fără să dispară. Și nu pot să lupt împotriva acestui gol decît cu ajutorul muncii mele, care trebuie să mă absoarbă în întregime, să nu mă lase singură față în față cu... Știu acum ce înseamnă Cosmosul pentru un om singur — și cu atît mai mult mă înclin în fața memoriei celor dintîi eroi ai astronavigației !

— Mi se pare că te înțeleg, răspunse Veda. Mi-a spus Erg. Am fost o dată pe micile insulițe ale Polineziei, pierdute pe întinsul oceanului. Acolo, în mijlocul apelor, te cuprinde o tristețe infinită ca un cîntec de jale care se pierde în zările sure. Poate că străvechile strune sufletești ale primitivului zbuciumat în singurătate îi amintesc omului de azi cît de slab și de osîndit este el cînd se închide în găoacea eului său. Nu puteam scăpa de acest sentiment decît cu ajutorul muncii comune, al gîndurilor împărtășite. Dacă sosea o navă, chiar și cu mult mai mică decît insula, oceanul nemărginit se transforma îndată. O mînă de prieteni și o navă formează îndată o adevărată lume, care se îndreaptă dîrz spre zări ce pot fi atinse și se lasă cucerite... Același lucru se petrece și cu corabia cosmică — astronava. În interiorul ei te afli laolaltă cu tovarăși de drum și de muncă, puternici și curajoși. Dar să fii singur în fața Cosmosului ?!... Veda tresări... Nu cred că omul este în stare să îndure acest lucru !

Niza se lipi și mai tare de ea.

— Ce bine ai vorbit, Veda !

— Niza, îmi ești acum foarte dragă. Înțeleg mai bine hotărîrea dumitale... În condițiile unui zbor atît de depărtat, pentru ca nava să se mai poată întoarce, trebuie neapărat ca la înapoiere să vă ia locul copiii voștri, trebuie să existe doi Ergi și poate chiar mai mulți...

Niza strînse în tăcere mîna Vedei, lipindu-și nasul de obrazul ei rece.

— Dar ai să poți rezista, Niza ? Oricum, este o nebunie !

— Despre ce nebunie vorbești, Veda ? se întoarse spre ele Erg Noor. Te-ai înțeles cu Dar Veter !? De o jumătate de oră caută să mă convingă că trebuie să rămîn și să împărtășesc celor tineri expe-

rienţa mea de astronaut, în loc să pornesc într-un zbor din care nu te mai întorci.

— Şi a reuşit să te convingă?

— Nu. I-am răspuns că experienţa mea în materie de astronavigaţie este mai necesară ca să duc „Lebăda" la destinaţie, acolo (şi Erg Noor arătă spre cerul palid), s-o duc pe drumul care n-a mai fost pînă acum străbătut de nici o navă a Pămîntului sau a Marelui Cerc!

În clipa în care Erg Noor rosti acest din urmă cuvînt, în spatele său se arătă un colţ de soare şi razele lui măturară dintr-o dată tot misterul zorilor albe.

Cei patru prieteni erau acum pe mal. Dinspre larg, adia o suflare îngheţată. De ţărm se spărgeau rînduri, rînduri talazurile grele, fără spumă, ale frămîntatului ocean antarctic. Veda Kong privea cu interes această apă de oţel, care, pe măsură ce înainta în larg, se întuneca tot mai mult, căpătînd în razele piezişe ale soarelui nuanţele viorii ale gheţii.

Niza Krit stătea alături în hăinuţa ei de blană; de sub căciuliţa rotundă se revărsa bogatu-i păr de aramă. Ca de obicei, îşi înălţa cînd şi cînd fruntea cu o mişcare îndărătnică.

— Veter, nu-ţi place Niza? întrebă cu o indignare prefăcută Veda Kong.

— Ştii prea bine cît o admir! răspunse Dar Veter. Acum însă mi se pare atît de mică şi de gingaşă în comparaţie cu...

— Cele ce mă aşteaptă? întrebă provocator Niza. L-ai lăsat în pace pe Erg şi acum mă ataci pe mine?

— Nici nu mă gîndesc! se apără grav Dar Veter. Dar mîhnirea mea este cît se poate de explicabilă. O minunată creaţie a scumpului meu Pămînt urmează să plece în abisurile Cosmosului, în împărăţia lui de beznă şi ger. Nu-i un regret, Niza, ci tristeţea unei mari pierderi!

— Într-adevăr, îl aprobă Veda. Niza pare o luminiţă a vieţii în faţa spaţiilor glaciale, inerte...

— Par o floare tropicală?! întrebă Niza, şi intonaţia ei ciudată o făcu pe Veda să se reţină a da un răspuns afirmativ.

— Care din voi cunoaşte mai bine decît mine bucuria luptei cu frigul!?

Şi, smulgîndu-şi căciuliţa, Niza îşi scutură coama-i de aramă; apoi, dintr-o mişcare, îşi scoase haina:

— Ce faci, Niza? Veda Kong îi ghici cea dintîi intenţia şi se repezi spre astronavigatoare.

Dar fata se şi urcase în vîrful stîncii care atîrna deasupra valurilor şi de acolo aruncă Vedei hainele pe care le dezbrăcase şi le făcuse sul, cu o uimitoare iuţeală.

— *Adu-mi-le, te rog, după stînca aceea!*

Trupul Nizei se întinse într-o săritură minunat de precisă. Valurile reci o primiră în sinul lor, iar Veda se cutremură la gîndul senzaţiei pe care o putea provoca o asemenea baie. Dar Niza înota liniştit înainte, înfruntînd cu mişcări puternice, largi, talazurile. Săltată pe o creastă de val, făcu de acolo semne celor rămaşi pe ţărm, chemîndu-i s-o urmeze.

Veda Kong o urmărea, plină de admiraţie.

— Veter, asta nu mai e fată, ci urs polar! strigă ea. Oare ni-

meni dintre noi nu-i in stare s-o imite? Îi face de rîs pe pămînteni în fața zburătorilor cosmici. Tu doar ești un nordic!

— Din păcate, sînt doar la origine... Prefer mările calde, spuse Dar Veter apropiindu-se prudent de marginea apei. Se dezbrăcă, pipăi apa cu piciorul și, scoțînd un „uf!" răsunător, se aruncă într-un val de oțel care-i venea în intîmpinare. Din trei mișcări largi ajunse pe coama valului, apoi lunecă în hăul negru care se surpa în fața talazului următor. Numai un antrenament de mai mulți ani și obiceiul de a face baie tot anul salvară prestigiul lui Dar Veter. În primul moment, i se tăiase respirația, rotogoale roșii începuseră a-i juca pe dinaintea ochilor. Dar după cîteva scufundări și salturi rapide izbuti din nou să respire ca lumea. Se întoarse pe mal vînăt, tremurînd și porni în goană alături de Niza, pe cărarea ce ducea la deal. După cîteva clipe, gustînd din plin plăcerea hainelor călduroase de blană, găseau amîndoi că pînă și vîntul care se întețise le aduce adierea mărilor de mărgean.

— *Cu cît te cunosc mai bine*, spuse încet Veda, *cu atît îmi dau* mai mult seama că Erg Noor nu și-a greșit alegerea. Nimeni n-ar putea mai bine ca dumneata să-l îmbărbăteze într-o clipă de cumpănă, să-l apere și să-i aducă bucurie.

Obrajii palizi ai Nizei se îmbujorară.

Își luau dejunul pe o înaltă terasă de cristal, care vibra toată în bătaia vîntului. Erau toți patru tăcuți, cum sînt de obicei oamenii înainte de a se despărți pentru mult timp.

— Ce trist este să te împrietenești cu oameni care-ți plac și să fii nevoit să te desparți îndată de ei! rosti deodată Dar Veter.

— Poate că dumneata..., începu Erg Noor.

— Mi-am terminat concediul. Trebuie să mă întorc pe satelit, unde începe construirea învelișului de protecție. Poimîine mă întîlnesc cu Grom Orm.

— Și eu voi pleca, adăugă Veda. Am să cobor într-o peșteră descoperită de curînd în Asia Centrală... un depozit din Era Marii ScizIuni.

— „Lebăda" va fi gata spre sfîrșitul anului, iar noi ne vom începe lucrul peste șapte săptămîni, spuse încet Erg Noor. Cine este acum directorul stațiunilor exterioare?

— Deocamdată Iunii Ant. Dar el nu vrea să se despartă de mașinile lui de memorizat, iar consiliul n-a confirmat încă candidatura lui Emb Ong, un îndrăzneț inginer-fizician de la instalațiile F din Labrador și colaborator al „Academiei Limitelor"...

— Nu-l cunosc.

— Nu-i prea cunoscut pentru că se ocupă de problemele mecanicii megaondulatorii *, un domeniu care abia începe să fie cercetat.

— Dar Mwen Mas?

— Scrie o carte despre emoții. N-are nici el prea mult timp la dispoziție, căci Academia de Stohastică și Previziune l-a numit consultant pentru expediția „Lebedei" voastre. De îndată ce materialele vor fi adunate, va fi nevoit să-și ia rămas bun de la cartea lui.

---

* Mecanica megaondulatorie studiază ritmurile gigantice ale răspîndirii energiei pe scară galactică și metagalactică (N. A.).

— Păcat !

Veter se ridică în picioare cu gîndul să-şi ia rămas bun.

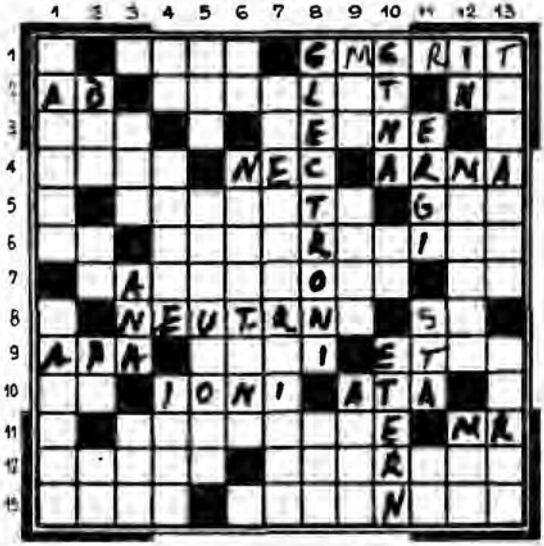
— La revedere ! Termină-ţi cît mai repede treburile căci altminteri nu mai reuşim să ne vedem ! făcură Niza şi Erg, întinzîndu-i miinile.

— Ne vedem noi ! le făgădui cu toată încrederea Dar Veter. În cazul cel mai rău, în deşertul El Homra, înainte să decolaţi...

— Fie şi înainte să decolăm ! consimţiră cei doi astronavigatori.

(Citiţi în numărul viitor capitolul :
„NEBULOASA DIN ANDROMEDA")

DESPRE ATOMI

ORIZONTAL

1. Particule emise de unii atomi radioactivi — titlu de onoare; 2. Alfa și beta — corp cu o poziție similară față de planete ca electronii față de nucleul atomic — simbolul unui element cu numărul atomic 10; 3. Un ciorchine de... albine! — combustibil de modă veche, în comparație cu combustiunea termonucleară; 4. Element cu numărul atomic 35 — ...mijloc de lunecuș — atomii în miinile imperialiștilor; 5. Drepți — energia nucleară îl va modera după dorință; 6. Neptunus (lat.) — a anula sarcina electrică adevărată a unui corp, printr-un curent de conducție; 7. Aparat întrebuințat în fizica nucleară și a raxelor X ca accelerator pentru electroni (pl.) — sau; 8. Particule cu un diametru mai mic de 1 mm vizibile la microscopul obișnuit — cositor; 9. Cea grea e folosită la reactoarele nucleare ca încetinitor de neutroni (moderator) — unitate de măsură pentru lungimi, egală cu 25.399 mm — moral; 10. Simbolul unui element radioactiv — atomi încărcați cu electricitate — fir; 11. Egalitate — mere! 12. Furnizori de energie prin dezagregare — o are orice formă de energie; 13. Orașul făurar al U.R.S.S. — radiațiile unui element radioactiv.

VERTICAL

1. Element cu un foarte mare număr de compuși, datorită capacității atomului de a se lega chimic atît cu alți atomi de-a lui, cît și cu atomi ai altor elemente — atom folosit în industrie și în cercetări științifice; 2. Element cu numărul atomic 5 — simbolul unui element cu o parte din izotopi radioactivi — simbolul protactiniului, unul din elementele radioactive care se dezintegrează cu emisiuni de particule alfa, trecind în actiniu — după ...104, a apărut și... 110; 3. Element cu numărul atomic 53 — nume feminin — se va fertiliza cu ajutorul energiei nucleare; 4. Locul sigiliului — ascunde adevărul — risipă; 5. Proiectează un fascicul luminos divergent — dispozitiv pentru producerea unei reacții nucleare prin bombardarea cu neutroni a unor anumite elemente (pl.); 6. Atom (fiz.) — particulă elementară lipsită de sarcină electrică, care împreună cu protonul constituie nucleii atomici (pl.); 7. Plumb afinat; 8. Particulă subatomică de circa 1.840 ori mai ușoară decît un atom de hidrogen, are cea mai mică sarcină electrică (pl.) — comună în Bihor; 9. Actor cu gesturi la romani — nume grecesc — care nu cred în ce nu văd! 10. Emană fumarole prin Sicilia — 51 la romani — veșnic; 11. Unitate de energie în sistemul C.G.S. (pl.) — nu se mișcă — simbolul titanului; 12. Plantă textilă — particulă elementară cu o sarcină pozitivă sau negativă egală cu aceea a electronului, dar avînd o masă mai mare decît a acestuia (pl.) — e prea puțin spus pentru un atom; 13. Plin de curaj — unitate de măsură a radioactivității egală cu cantitatea de substanță radioactivă alfa care emite pe secundă același număr de particule alfa ca un gram de radiu.

ATENŢIUNE!

Clubul glumeţilor anunţă că începînd cu acest număr, revista „Ştiinţă şi tehnică", împreună cu Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice" organizează un concurs permanent de dezlegări de probleme de ştiinţă distractivă.

Problemele pentru concurs vor fi publicate în fiecare din numerele revistei cît şi în fiecare din numerele colecţiei „Povestiri ştiinţifico-fantastice", participanţii fiind obligaţi să rezolve problemele publicate atît în revistă, cît şi în colecţie.

Rezolvările problemelor publicate în revistă vor fi trimise de fiecare dată pînă cel mai tîrziu la data de 25 ale lunii respective. Rezolvările problemelor publicate pentru colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice" vor fi trimise redacţiei în timp de 10 zile de la apariţie.

Premiile pentru tovarăşii care vor întruni cel mai mare număr de răspunsuri exacte vor fi acordate trimestrial.

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Științã și tehnicã sau cei care au dat sã continue CPSF, au reușit, cu multã dãruire, muncã și cheltuialã, acești entuziaști.

Lor trebuie sã le mulțumim pentru cã avem acum posibilitatea sã (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviigheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică" și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU